

SOCI. ALRÅ DGIV EREN

DANSK SOCIALRÅDGIVERFORENING

02/25

BØRNEVENLIG SKRIFTLIGHED

"Vi skal beskrive barnets problemer
- ikke barnet som et problem",
pointerer forfattere bag ny fagbog.

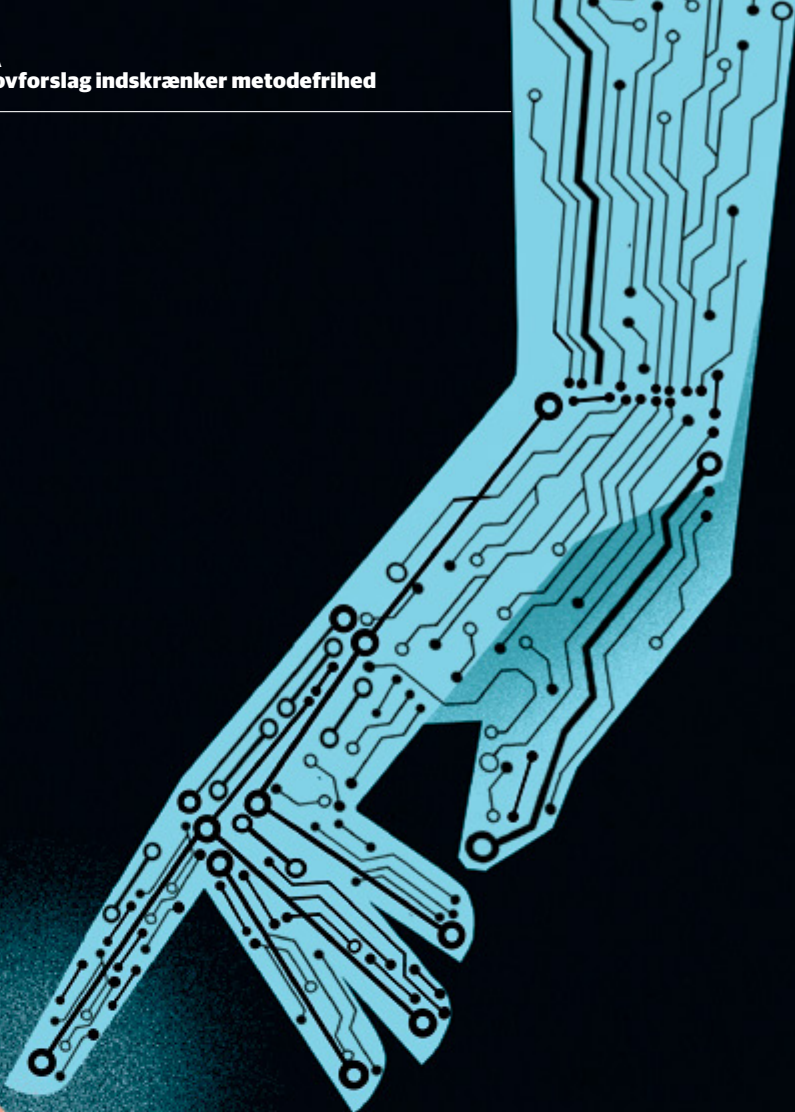
GUIDE

Sådan tager du hul på
samtalen om ensomhed

TEMA

NÅR AI GØR ARBEJDET LETTERE

Kunstig intelligens (AI) er ikke længere en
fjern teknologi. AI er ved at blive en aktiv del
af vores arbejdsredskaber - hvis ledelsen
og lovgivningen tillader det.

8

"Det ramte mit socialrådgiverhjerter, at der ikke var lige rettigheder for forældre, der mister et barn"

Gennem sit arbejde i Børne- og Unge Palliationen, Region Sjælland, opdagede socialrådgiver Cecilie Troelsen, at nogle forældre ikke havde ret til sorgorlov, når deres barn gik bort. Takket været Cecilies opråb til politikerne, er forældrene nu sikret orlov.

Foto: Lisbeth Holten

TEMA

NÅR AI GØR ARBEJDET LETTERE

Kunstig intelligens (AI) er ikke længere en fjern teknologi, der arbejder i baggrunden af it-systemer. AI er ved at blive en aktiv del af vores arbejdsredskaber, som vi kan 'promte' til at løse konkrete opgaver – hvis ledelsen og lovgivningen tillader det.

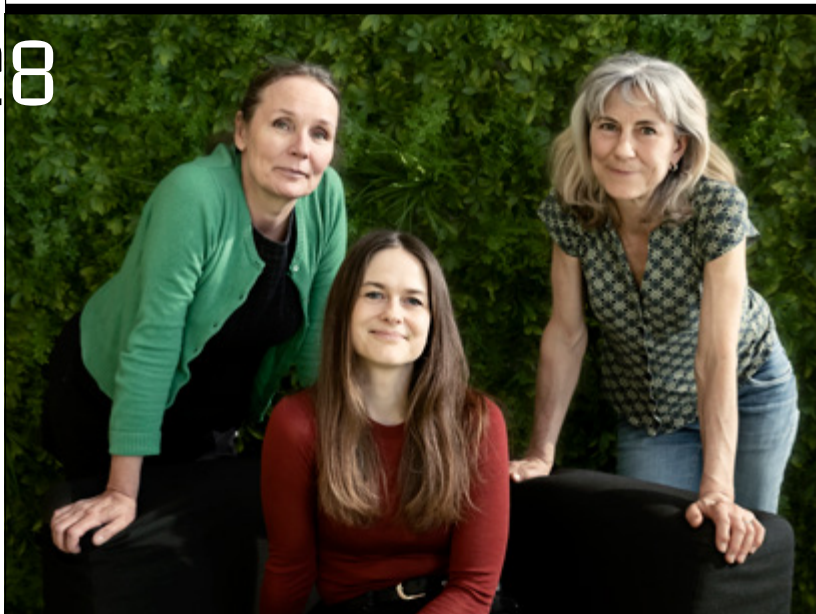
Illustration: Morten Voigt

25

Uanset hvad, er det drømme, vi ikke kommer sovende til, så kampagnen fysiske og virtuelle begivenheder, hvor jeg og mine politiske kollegaer i besøge en række arbejdspladser. Og vi håber, at du vil tage med os i

Rasmus Balslev, formand, Region Øst, om Dansk Socialrådgiverforenings kampagne socialrådgiverDRØMME, som gennemføres i maj.

28

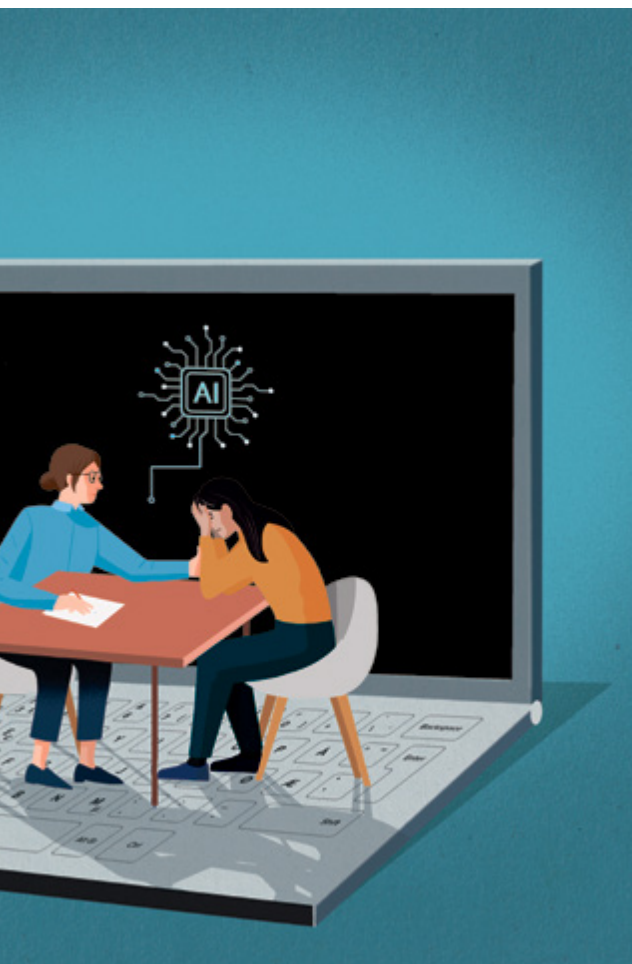
Børnevenlig skriftlighed

"Vi skal beskrive barnets problemer – ikke barnet som et problem". Sådan lyder budskabet fra de tre undervisere på Københavns Professionshøjskole Idamarie Leth, Bettina Bruun Andersen og Marianne Larsen, som er aktuelle med bog om børnevenlig skriftlighed.

36

"Jeg frygter, at alvoren først går op for borgerne, når der er for sent"

Laura T. Trolle, socialrådgiver og tillidsrepræsentant-suppleant, Ydelsescenteret, Job og Velfærd, Aalborg Kommune.

bliver et festfyrværkeri af både DS blandt andet kommer til at drømmeland!

Foto: Cathrine Ertmann

Kontakt redaktionen på
redaktionen@socialraadgiverne.dk

04 NYT FRA DS

06 SOCIALT NYT

08 MEDLEM NR.

"Det ramte mit socialrådgiverhjerter, at der ikke var lige rettigheder for forældre, der mister et barn".

10 GUIDEN

Sådan tager du hul på samtalen om ensomhed

12 FORSKEREN

"Så snart volden er opsporet, kan de voldsudsatte og voldsudøveren få hjælp".

16 TEMA: NÅR AI GØR ARBEJDET LETTERE

Kunstig intelligens (AI) er ikke længere en fjern teknologi, der arbejder i baggrunden af it-systemer. AI er ved at blive en aktiv del af vores arbejdsredskaber, som vi kan 'promte' til at løse konkrete opgaver - hvis ledelsen og lovgivningen tillader det.

21 KUNSTIG INTELLIGENS SKAL STØTTE - IKKE STYRE - SOCIALRÅDGIVERNES ARBEJDE.

AI kan understøtte socialfagligheden og hjælpe de studerende, lyder det fra forsker samt leder af socialrådgiveruddannelsen.

24 LEDER

Endelig et løft til socialrådgiveruddannelsen!

24 MIN MENING

25 REGIONSLEDER

Hvad drømmer du om?

25 PRAKSISKLUMME

Goddag, jeg vil gerne se på en værge, tak.

26 JURA

Nyt lovforslag indskrænker metodefrihed.

27 DEBAT

Ind med en ægte, aktiv socialpolitik!

27 MIT ARGUMENT

Derfor er jeg feminist.

28 BØRNEVENLIG SKRIFTLIGHED

"Vi skal beskrive barnets problemer - ikke barnet som et problem", pointerer tre undervisere fra Københavns Professionshøjskole.

32 VOXPOP

"Sådan inddrager vi barnet i den skriftlige dokumentation".

35 KULTUR

36 REFLEKSION

"Jeg frygter, at alvoren først går op for borgerne, når det er for sent".

37 KONTAKT

37 KALENDER

Dansk Socialrådgiverforening

Udgives af Dansk Socialrådgiverforening, Toldbodgade 19 B, 1253 København K, telefon 7010 1099, ds@socialraadgiverne.dk, www.socialraadgiverne.dk **Ansvarshavende redaktør** Signe Færch, sif@socialraadgiverne.dk **Redaktør** Susan Paulsen, sp@socialraadgiverne.dk **Journalister** Sofie Mehl Augustesen, sma@socialraadgiverne.dk, Cathrine Bruhn Bangild, caba@socialraadgiverne.dk, Nora Kanafani, noka@socialraadgiverne.dk **Layout** Signe Ida Christiansen, sic@socialraadgiverne.dk **Annoncer** til Socialrådgiveren, Socialraadgiverjob.dk og Dansk Socialrådgiverforenings nyhedsbrev tegnes af: Media-Partners, telefon 29 67 14 36, www.Media-Partners.dk/medier **Stillingsannoncer** marianne@media-partners.dk **Tekstsideannoncer** joergen@media-partners.dk **Deadline** for annoncer til 3-2025 er 15. maj 2025 **Forside:** Morten Voigt **Tryk** Stibo **Årsabonnement** 499 kr. inkl. moms. Løssalg 79 kr. pr. nummer plus forsendelse **Socialrådgiveren udkommer** 6 gange om året. Dette nummer udkommer 6. april 2025. Artikler og indlæg er ikke nødvendigvis udtryk for organisationens holdning. **Kontrolleret oplag:** 19.649 **Trykt oplag:** 19.750 **ISSN** 0109-6103

MIT YNDLINGSORD

Sprog har magt. Derfor skal vi bruge det med omtanke. Har du et **yndlings- eller hadeord** så skriv til os på ord@socialraadgiverne.dk

Ditlev Schack

Socialrådgiver, Job, Udsatte og Socialpsykiatri, Center for Særlig Jobrettet Indsats, Aarhus Kommune.
Hans yndlingsord er:

KOLLEGA-MENTOR-ORDNING

Dedikeret til Anne Mette og Merethe: Som nyuddannet har jeg hurtigt lært, hvor mange bolde man skal have i luften som socialrådgiver. Jeg er taknemmelig for det fællesskab, min arbejdsplads har modtaget mig med i mit første job som socialrådgiver.

Uden dette ville jeg være mere fortabt, end jeg sommetider har følt mig. Det minder mig samtidig om, at fagbevægelsens kamp langt fra er slut, da blandt andet mentorordning ikke er en rettighed for nyansatte socialrådgivere, endnu.

Åbent brev

1.406 SOCIALRÅDGIVERE I OPRÅB OM BESKÆFTIGELSESREFORMEN

I et åbent brev advarer socialrådgivere om besparelser i den kommende beskæftigelsesreform. DS opfordrer politikerne til at lytte til dem, der kender virkeligheden.

På den positive side ser regeringens kommende beskæftigelsesreform ud til at give socialrådgivere mere råderum og frihed. Men det harmonerer dårligt med de bebudede besparelser på hele 3 mia. kroner, som i praksis kan betyde, at der skal undværes en ud af fire medarbejdere i beskæftigelsesindsatsen.

Derfor opfordrede Dansk Socialrådgiverforening midt i marts socialrådgivere til at råbe vagt i gevær i et åbent brev stilet til de politiske forhandlere. 1.406 socialrådgivere valgte at skrive under på brevet, som også blev bragt som en helsides annonce i dagbladet Information.

DS' forkvinde, Signe Færch, takker socialrådgiverne for deres store engagement og siger:

– Regeringen og de forhandlende partier bliver NØDT til at lytte til os, der ved, hvad der rører sig ude i virkeligheden. Når medarbejdere, borgmestre og NGO'er i de her uger helt samstemmende siger, at regeringens planlagte reform kommer til at ramme de allermost udsatte, så er det en usædvanlig enighed, som må gøre indtryk!

Ved redaktionens slutning var det fortsat uvist, hvornår regeringens forslag til en beskæftigelsesreform bliver offentliggjort.

”

Når nu regeringen er i gang med at save benene væk under beskæftigelsesindsatsen, håber jeg, at kommunerne er klar til at tage ansvaret på sig. Det kræver, at kommunerne først og fremmest lytter til medarbejderne, for de ved om nogen, hvad der skal til for at løfte opgaven.

Signe Færch, DS' forkvinde, i debatindlæg 23. marts på kommunen.dk

Tilbageblik

SÅDAN SKREV VI I SOCIALRÅDGIVEREN 16-1985:

1985: Hovedproblemet er ikke den enkeltes forhold til racisme, men den holdning, samfundets behandling af minoritetsgrupper er udtryk for. Vi har ikke brug for skærpede retsregler eller mere politiovervågning – det ændrer ikke på klasse modsætningerne. Vejen ud af dette morads er en effektiv indsats mod samfundets mangfoldige måder at give sårbare minoritetsgrupper en nedværdigende eksistens, skrev formand Carsten Andersen.

2025: En ny handlingsplan mod racisme er på vej fra regeringen. Nu og her er der fokus på at bekæmpe racisme og diskrimination mod grønlændere i Danmark med 12 konkrete initiativer.

DS' historie

OPBEVARES PÅ ARBEJDERMUSEET

Den 17. marts blev en milepæl for Dansk Socialrådgiverforening og DS' Historiegruppe. Foreningens historiske arkivmateriale blev flyttet til Arbejdermuseet. Materialet, heriblandt foreningens stiftelsesprotokol fra 1938, fyldte 56 flyttekasser.

Forkvinde Signe Færch overdrog materialet til arkivar Jesper Jørgensen, som nu vil gøre det tilgængeligt for forskere og andre interesserede. Medlemmer af Dansk Socialrådgiverforening har gratis adgang til museet.

Du kan dykke ned i DS' historie, hvor du også kan se stiftelsesprotokollen, på socialraadgiverne.dk/historie.

Fleksjobbere

KAN FÅ GENÅBNET ERSTATINGS-SAGER

Hvis du har fået afslag på erstatning for tab af erhvervsevne, men er visiteret til fleksjob, kan du måske alligevel få erstatning efter to nye domme fra Højesteret. Du skal søge om genoptagelse hos Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Læs mere om kriterierne og hvordan du kan få din sag genoptaget på socialraadgiverne.dk/nyheder.

Du kan også kontakte DS' arbejds-skadekonsulenter på 70 10 10 99.

Fastholdelse

DEN ATTRAKTIVE ARBEJDSPLADS

Magasinet Offentlig Ledelse, som Dansk Socialrådgiverforening udgiver i samarbejde med HK Kommunal, er netop udkommet med temaet: "Skab den attraktive arbejdsplads: Tiltræk de rigtige medarbejdere og sørg for, at de bliver."

Læs magasinet på socialraadgiverne.dk/publikationer.

Kvistholm

FAMILIEHJEM & KONSULENTYDELSER

Vi dækker hele Danmark

Familiehem

Vi er et familiehem, der akut eller planlagt, tager imod mødre, fædre eller par, der har brug for hjælp til at varetage en dagligdag med deres barn. Vi tager imod familier med børn i alderen 0-6 år, samt gravide.

VI TILBYDER

- ✓ Døgndækket familiehem.
- ✓ Familiebehandling.
- ✓ Samspilsobservationer.
- ✓ Udvikling af forældre-barn relationer.
- ✓ Observationer og beskrivelser af forældre-kompetencer og mentaliseringsevne.
- ✓ Sikrer barnets udvikling og trivsel under indskrivning.

Konsulenttydelser

Tilbyder alternativ til anbringelse 24 timer i døgnet samt andre sociale ydelser. Vi dækker hele Danmark.

VI TILBYDER

- ✓ Støtte og overvåget samvær: BL §§ 103-105 – Samvær (støttet samvær § 104, stk. 3 / Overvåget samvær § 105, stk. 1, nr. 1)
- ✓ Praktisk pædagogisk støtte: BL § 32 stk. 1, nr. 2
- ✓ Familiebehandling: BL § 32, stk. 1, nr. 5
- ✓ Afklarings og Rådgivningsforløb: BL § 30
- ✓ Kontaktperson: BL § 32 stk. 1, nr. 3
- ✓ Støtte i forbindelse med efterværn: BL § 114-116 Ungestøtte
- ✓ Støtteperson ifm. anbringelse af barnet: BL § 75
- ✓ Ledsagerordning: BL § 89
- ✓ Alternativ til anbringelse: BL § 32 stk. 1 nr. 1
- ✓ Anbringelse på eget værelse, kollegie eller kollegielignede hjem: BL § 46-47 – 43 stk. 1 nr. 5 eller som efterværn jf. BL § 114.1.4 eller § 120.
- ✓ Støtteophold /Aflastning i hjemmet: BL § 32, stk. 1, nr. 7
- ✓ Socialpædagogisk støtte: SEL § 85
- ✓ Tryghedsopkald til udsatte voksne: SEL § 85

Alternativ til anbringelse · Tlf: 71 10 28 05

www.kvistholmmorbarn.dk

Kontanthjælpsreform

DS: DROP ARBEJDSPLIGT OG LAVE YDELSER FOR ALLE - IKKE KUN ADOPTEREDE

Dansk Socialrådgiverforening opfordrer ministeren og Folketingets øvrige partier til helt at droppe mindstesatsen og loven om arbejdspligt.

Signe Færch, forkvinde for Dansk Socialrådgiverforening (DS), hilser beskæftigelsesministerens beslutning om at fjerne de særligt lave kontanthjælpssatser og arbejdspligten for adopterede borgere velkommen.

Efter pres fra DS, Adoption & Samfund og ikke mindst mange adopterede har beskæftigelsesminister Ane Halsboe-Jørgensen (S) ændret holdning. Hun vil nu kigge på, hvordan adopterede kan undtages fra målgruppen for mindstesatsen for kontanthjælp og reglerne om arbejdspligt, som er en del af kontanthjælpsreformen.

– Det er stærkt af de adopterede, der har stået frem og delt deres oplevelser om følelsen af at være andenrangsborgere. Det er godt, at ministeren nu ændrer reglerne for dem, siger Signe Færch og takker også de socialrådgivere, som har været med til at sætte fokus på problemet.

DS' forkvinde mener dog, at ministeren ikke kan nøjes med at undtage adopterede for reglerne om arbejdspligt og særlig lav kontanthjælp med henvisning til, at aktivisering for aktiveringens skyld ikke virker. Hun opfordrer til, at ministeren og Folketingets øvrige partier helt dropper mindstesatsen og loven om arbejdspligt, som er planlagt til at træde i kraft den 1. juli.

Beskæftigelse

KL ADVARER OM KONSEKVENSER AF REFORM

DS' kritik af den kommende beskæftigelsesreform får opbakning fra alle landets kommuner.

Under overskriften "Borgmestre i frontalt angreb på regeringen: Prestigeprojekt rammer de allersvageste" bringer dr.dk en artikel, hvor Steen Christiansen (S), borgmester i Albertslund Kommune, siger:

"Det er meget skuffende, at det er de allersvageste på arbejdsmarkedet, som skal betale en pris for det her." Han er formand for Arbejdsmarkeds- og Borgerserviceudvalget i KL og taler ifølge dr.dk på vegne af hele KL efter en bestyrelsesbeslutning.

Nyt videnscenter

SMÅBØRNS PSYKISKE SUNDHED

Med tre store fondsbevillinger etablerer Institut for Psykologi og Statens Institut for Folkesundhed ved SDU et videns- og kompetencecenter. Centret skal i tæt samarbejde med kommuner og fagprofessionelle forske i og udvikle indsatser, som skal styrke 0-5-årige børns psykiske udvikling og trivsel.

Samtidig vil centret samarbejde med andre aktører og forskningsmiljøer på området, herunder det nystartede 'Center for Bedre Børneliv' ved Københavns Professionshøjskole, der også har fokus på de mindste børns trivsel.

Hjemløse

DIGITAL INKLUSION

De tre kommuner Odense, Aarhus og Viborg er sammen blevet hædret med Digitaliseringsstyrelsens nye inklusionspris for projekter, der hjælper udsatte borgere med at få adgang til MitID uden de sædvanlige administrative barrierer. I projekterne hjælper man borgerne i deres velkendte og trygge rammer i de sociale tilbud, som de benytter.

Fastholdelse

FOKUS PÅ SAGS-BEHANDLERSKIFT

VIVE undersøger, hvor omfattende problemer med skift af sagsbehandlere på det specialiserede børne- og ungdoms- og ungeområde er, og hvilke forskelle der er mellem kommunerne. Undersøgelsen skal desuden give inspiration til, hvordan kommunerne kan arbejde med at fastholde myndighedsrådgiverne. Der er også fokus på, hvordan man i praksis arbejder med at styrke fastholdelsen på området og reducere tab af viden og relationer i overleveringen af sager. Rapporten bliver offentliggjort primo maj.

Nyt netværk

PRIVATE AKTØRER GÅR SAMMEN

Flere private leverandører har stiftet netværket 'SAPA - Det handler om mennesker' for at styrke kvaliteten og udvikle innovative løsninger inden for social- og beskæftigelsesområdet.

Bag initiativet står de to private aktører Tiponi og Vita Mea, som ønsker mere viden- og samarbejde på tværs af fagområder. Målet er ifølge socialrådgiver og beskæftigelseschef i Tiponi, Tina Christensen, at løfte hele branchen gennem fælles udvikling og erfaringsudveksling.

Læs mere på sammenslutningensapa.dk

For dig og jer, der ønsker udvikling og fornyelse i det sociale arbejde

Supervisionshuset har samlet en gruppe erfarne og højt specialiserede supervisorer i København og vest for Storebælt. De er klar til at hjælpe dig, dine kolleger og din organisation med at skabe kvalitet og trivsel i arbejdet med menneskelig velfærd og udvikling.

Vi superviserer enkeltpersoner og grupper – både inden for og på tværs af fag, og vores supervisorer møder dig med professionel indsigt og et godt overblik. Vi tilbyder også online supervision til enkeltpersoner og grupper, så du kan få supervision lige dér, hvor det passer dig bedst, og den geografiske afstand til supervisor ikke har nogen betydning.

Ring til Jakob Hassing på 88 93 00 01 eller læs mere på **supervisionshuset.dk**

PROFESSIONELT
OG MENNESKELIGT
OVERSKUD

SUPER
VISIONS
HUSET

A portrait of Cecilie Troelsen, a woman with long, wavy blonde hair, wearing a blue denim vest over a black long-sleeved shirt. She is standing against a dark, textured background. Her hands are clasped in front of her.

”
Det har været så fedt at opleve, at jeg i min funktion som socialrådgiver og med min faglighed kan være med til at hjælpe andre ved at råbe systemet op.

Cecilie Troelsen, socialrådgiver

CV

Cecilie Troelsen
34 år, Roskilde

2020 -

Sundhedssocialrådgiver
i Børne- og Unge-
afdelingen, Sjællands
Universitetshospital
Roskilde, herunder Børne-
og Unge Palliationen
i Region Sjælland.

2024 -

Master i udsatte Børn og
Unge og Faglig Ledelse,
Aalborg Universitet.

2021-2022

Diplom i Sorgrådgivning,
Københavns Professions-
højskole.

2017-2020

Børne- og Ungerådgiver,
Roskilde Kommune.

2016

Uddannet socialrådgiver,
Københavns Professions-
højskole Metropol.

"Det ramte mit socialrådgiverhjerte, at der ikke var lige rettigheder for forældre, der mister et barn"

Gennem sit arbejde i Børne- og Unge Palliation opdagede socialrådgiver Cecilie Troelsen, at nogle forældre ikke havde ret til sorgorlov, når deres barn gik bort. Takket være Cecilies opråb til politikerne er forældrene nu sikret orlov – og samfundets anerkendelse af deres sorg.

Fortalt til Cathrine Bruhn Bangild
Foto: Lisbeth Holten

NÅR JEG FORTÆLLER folk, at jeg er socialrådgiver i Børne og Unge Palliationen i Region Sjælland, kan de slet ikke forstå, at jeg kan være i det.

Det kan være svært at forholde sig til, at børn dør, men mit arbejde er så livsbekræftende. Vi har et motto i teamet: Der er langt mere liv end død. Det er en enormt givende målgruppe at arbejde med.

Jeg blev socialrådgiver, fordi jeg brænder for at støtte mennesker, som virkelig har brug for det. Selvom det er uretfærdigt, når børn dør, giver det mig en ro at vide, at jeg kan bidrage til at forbedre familiens livskvalitet i den sidste tid.

Derfor ramte det også mit socialrådgiverhjerte, da jeg ved et dødsfald blev klar over, at de forældre, jeg har med at gøre, var dårligere stillet, når deres børn gik bort, end andre forældre, der mister.

Beskæftigelseskrav spændte ben

Forældrene har ofte gået hjemme i lang tid på tabt arbejdsfortjeneste og passet deres alvorligt syge barn. Det betyder, at de ikke lever op til det beskæftigelseskrav, som forudsætter, at de kan få ret til 26 ugers sorgorlov.

I stedet har forældrene kunnet få op til 28 ugers tabt arbejdsfortjeneste. Det kræver dog, at forældrene først indgiver klage over ydelsens ophør ved dødsfaldet – og det kræver, at man overhovedet er bevidst om muligheden for at klage.

Der findes i forvejen ikke noget mere urimeligt end at miste sig barn. Når det uundgåelige er sket, er der slet ikke kræfter til samtidig at tage sig af praktiske ting som at klage over en afgørelse. Der findes i forvejen så meget praktik omkring døden, og forældrene har brug for tid og plads til at sørge.

Det var det, der fik mig til i første omgang at skrive til daværende social- og boligminister Pernille Rosenkrantz-Theil i foråret 2024 og

senere Mette Abildgaard fra Konservativt Folkeparti, da det første ikke bar frugt.

Tæt samarbejde med politiker

Mette Abildgaard markerede sig samtidigt i medierne om sorgorlov, når en forælder mister sin partner, så jeg tænkte, at hun også kunne være interesseret i min sag. Det var hun heldigvis. Hun tog mig med på råd, når hun skulle stille spørgsmål til beskæftigelsesminister Ane Halsboe-Jørgensen, og de konservative stillede senere det lovforslag, som endte med at blive vedtaget og kom på Finansloven i december 2024.

Jeg har fået en kæmpe faglig tilfredsstillelse af forløbet. Det har været så fedt at opleve, at jeg i min funktion som socialrådgiver og med min faglighed kan være med til at hjælpe andre ved at råbe systemet op.

Jeg synes, at vi som land viser en anerkendelse af forældrenes sorg. Det, synes jeg, at vi skylder dem.

Jeg håber, at min historie kan inspirere andre til at se, at vi som fodfolk faktisk har mulighed for at gøre en forskel ved at bringe vores erfaringer fra praksis i spil. ♦

←
– Jeg syntes, at det var urimeligt, at forældrene skulle kæmpe for at få anerkendt deres sorg, når de stod midt i den, siger Cecilie Troelsen.

Sådan tager du hul på samtalen

Ensomhed kan være en kompleks problemstilling, som kan være svær for borgeren at tale om. Guiden giver dig konkrete redskaber til at tage hul på samtalen, så du kan støtte borgeren i at finde veje ud af ensomheden.

Redigeret af Susan Paulsen

1

Start en åben samtale

Ensomhed er tabuiseret, og mange vil derfor undgå at fortælle andre om følelsen. Derfor kan det være lettere at starte en åben og generel samtale om, hvordan borgeren har det.

Du kan spørge:

- "Hvordan har du det?"
- "Hvad fylder mest i dit liv lige nu?"
- "Jeg fornemmer, at du virker [trist, nedtrykt eller tilbagetrukket]. Er der noget galt? Har du lyst til at snakke om det?"
- "Hvordan har du det efter [flytningen, det nye job, sygdomsperiode, skilsmissen eller anden livsændring]?"

For at afhjælpe den skam, som ensomheden ofte er forbundet med, kan det være en god idé at dele erfaringer, som borgeren kan spejle sig i.

Du kan spørge:

- "Jeg har selv haft en periode, hvor jeg følte mig ret ensom. Er det noget, du også har oplevet?"
- "Jeg kender andre i samme situation, som også føler sig ensomme. Er det noget, du kan relatere til?"

2

Spørg indirekte til ensomhedsfølelsen

Hvis borgeren er åben over for at tale om sin ensomhed, kan det være en god idé at spørge ind til forskellige følelser, som indirekte kan være relateret til følelsen af ensomhed, da mange ikke nødvendigvis identificerer sig som en, der oplever ensomhed.

Du kan for eksempel spørge:

- "Savner du nogen at være sammen med?"
- "Føler du, at du har nogen, du kan tale med?"
- "Føler du, at du har meget til fælles med dem, du er sammen med?"
- "Føler du dig ofte udenfor?"
- "Føler du ofte, at ingen kender dig godt?"

ntalen om ensomhed

3

Skab håb

Når en borger har åbnet op for at tale om sin følelse af ensomhed, er det vigtigt at lægge vægt på, at ensomhed og mistrivsel kan vendes til trivsel. Men anerkend samtidig, at det kan være en svær proces.

Du kan sige::

- "Det er virkeligt modigt af dig, at du åbner op. Det mod skal du tage med dig videre."
- "Du har lige taget første skridt til at komme ud af din følelse af ensomhed ved at åbne op over for mig. Du er allerede på vej mod et bedre sted."
- "Jeg kender andre, som har følt sig ensomme, og som er kommet ud af ensomheden. Jeg tror på, at det også kan lykkes for dig."

Mange har brug for støtte til at finde en retning ud af ensomheden. Undgå dog at præsentere hurtige løsninger. I stedet kan du stille åbne og nysgerrige spørgsmål, som kan hjælpe med at afdække borgerens egne ønsker og behov til hjælp og støtte.

4

Hjælp med at skabe relationer

Aftal næste skridt sammen ud fra, hvad borgeren ønsker og kan overskue.

Det kan handle om, at I sammen:

- formulerer en sms, der skal sendes til en brudt relation eller en bekendt, borgeren gerne vil lære bedre at kende.
- tager kontakt til en forening, en aktivitet eller et fællesskab, som borgeren ønsker at deltage i, og arrangerer det første møde.
- følges til en ny aktivitet første gang borgeren skal af sted.

Det er ofte relevant, at du følger op for at høre, hvordan det er gået.

Foreninger med fokus på ensomhed

Der findes en række foreninger og frivillige organisationer, der har særligt fokus på ensomhed i deres arbejde, eksempelvis: Ventilen, HusRum, Sind Ungdom, Headspace, MaryFonden, Røde Kors og Eldresagen.

Styrk tilknytning til arbejds- og uddannelsesfællesskaber

I nogle tilfælde kan det være relevant at tale om, hvad der kan være af muligheder for at styrke tilknytning til fællesskaber på uddannelsesinstitutioner eller arbejdspladser. Det kan handle om at:

- blive en større del af det faglige fællesskab, eksempelvis gennem faglig støtte fra studievejledere, studiestøtte og mentorer.
- blive tilknyttet arbejdsmarkedet, eksempelvis gennem socialt frikort eller andre småjobs.
- have et socialt fællesskab med kollegaer og medstuderende ved at starte samtaler.
- tage initiativ til aktiviteter på eller uden for arbejdspladsen eller studiet.

Kilde: Vær en, som rækker ud-kampagnen, Social- og Boligstyrelsen

Videre Uden Vold (VUV) er en tidlig indsats til voldsudsatte og voldsudøvere i nære relationer. Indsatsen er et tværsektorielt samarbejde mellem en politikreds, tre kommuner og fem voldsfaglige organisationer

VUV-modellen består af fire elementer: opkvalificering, opsporing, indsats i form af 5-samtalers forløb og opfølgning/brobygning til andre tilbud.

”Så snart volden er opsporet, kan de voldsudsatte og voldsudøveren få hjælp”

Samarbejde mellem politi, kommuner og voldsfaglige organisationer kan være en hjælp til at stoppe vold i nære relationer, for eksempel ægtepar. Det viser en evaluering af projekt 'Videre Uden Vold', som forsker Alexandrina Schmidt har stået for.

Af Mette Mørk

Hvad kan indsatsen 'Videre Uden Vold'?

Samarbejdet mellem politi, kommune og voldsfaglige organisationer giver en bredere opsporing af voldsudsatte og voldsudøvere, så indsatsen kan nå ud til flere.

Det er voldsfaglige organisationer, der underviser de kommunale medarbejdere i, hvordan man forstår vold og arbejder med det. Eksempelvis på beskæftigelsesområdet, kan det være vigtigt at have forståelse for voldsrelationer og voldsdynamikker, fordi det kan være en barriere for at komme i job.

Og tilbagemeldingen er, at rådgivningsforløbet på de fem samtaler er meget givende, fordi det bliver sat i gang så hurtigt. Så snart volden er opsporet, så kan de voldsudsatte og voldsudøveren komme videre i forløb, der griber dem.

Hvad har udfordringerne været?

Det korte svar er mangel på tid, særligt for de kommunale medarbejdere. Voldsfagligheden er ikke en kernefaglighed, så det har i høj grad været båret af ildsjæle, som brænder for området, men det er i forvejen travle socialrådgivere, og de har manglet tid til at arbejde mere indgående med det. Evalueringen viser også, at det kræver en kulturændring, hvis man i højere grad skal integrere voldsfaglig viden i socialt arbejde. Der er noget berøringsangst fra socialrådgivernes side, og nogle af dem taler om, at det kan føles som dyneløfteri at spørge ind til vold.

Hvem er det, der særligt er blevet hjulpet af indsatsen?

Indsatsen har særligt hjulpet voldsudsatte og kvinder. Det er sværere at få fat i voldsudsatte mænd og voldsudøvere, lige som indsatsen ikke har fået ret godt fat i borgere, der ikke taler dansk, LGBT+-personer og særligt sårbare borgere. De, der arbejder med modellen, siger, at man i en videreudvikling med fordel kunne arbejde sammen med psykiatrien og for eninger med viden om LGBT+.

Hvad kan socialrådgivere bruge jeres evaluering til?

De kan se, hvor vigtigt det er at integrere indsatsen mod vold i socialt arbejde, og hvor vigtigt det er, at socialrådgivere får mere viden om, hvordan man tager hul på samtalen om vold, så flere kan blive opsporet, og flere kan få hjælp. ♦

Alexandrina Schmidt

er forsker hos VIVE med særligt fokus på kriminalitet, hjemløshed, anbringelser, ulighed og social arv.

Videre Uden Vold - en tidlig indsats til voldsudsatte og voldsudøvere i nære relationer

Sammen giver
vi mere tilbage

Få mere ud af
den høje rente på
pka.dk/sparop

Få 9 % i rente på al opsparing

I 2025 får du 9 % i rente på din pensionsopsparing hos PKA. Det er den højeste rente siden 2001. Hvis du vil have mest muligt ud af den høje rente, så lav en ekstra indbetaling. Jo tidligere du indbetaler, jo mere får du ud af dine penge.

Se, hvad du får ud af en ekstra indbetaling på pka.dk/sparop

Dine fordele i PKA

- ✓ 9 % i rente i 2025 på al opsparing
- ✓ Lave omkostninger – det giver dig mere i pension
- ✓ Mulighed for fradrag, så du betaler mindre i skat

Få mere for pengene med PlusKort!

PlusTand.

Få fordele og rabatter hos Godt Smil - Danmarks førende tandlægekæde med 36 topmoderne klinikker fordelt over hele landet.

Særpris

Godt Smil
Danmarks førende tandlægekæde

PlusMode.

Få rabat på gavekort til Zalando, og brug det oveni udsalg og kampagner på tøj, sko og andet fra flere tusinde brands.

10%

PlusHave.

Påskestemning ud over det sædvanlige. Tivolis have er fyldt med liv og farver, hvor flere end 130.000 blomsterløg strækker sig mod forårssolen.

Særpris

TIVOLI

Hent appen,
og se endnu flere
gode rabatter
og tilbud

Dansk Socialrådgiverforening

PlusKort.

11.-12. NOVEMBER 2025

SOCIAL RÅDGIVER DAGE

Socialrådgiverdage er
Dansk Socialrådgiverforenings
fagfestival, som holdes i Nyborg,
på Hotel Nyborg Strand.

KOM MED DIN IDÉ TIL EN WORKSHOP

**Har du spændende erfaringer fra dit arbejde?
Brænder du for et projekt?**

**Eller har din forskning givet resultater,
som socialrådgiverne bør kende?**

Hvis du har en god idé til en workshop til fagfestivalen Socialrådgiverdage 2025, så send den til os via socialraadgiverne.dk/sd25 – hvor der er adgang til at uploade forslag fra den 22. april til den 2. juni.

På Socialrådgiverdage 2025 skal vi have samtaler, workshops, oplæg, paneldebatter og andre events. Det er en fagfestival, hvor vi lærer af hinanden, møder nye og gamle kolleger og bringer ny viden med hjem til arbejdsplads eller studie. Det er også her, du kan dyrke faglige netværk, som matcher dine interesser.

Alle forslag til workshops vurderes af et udvalg, der sammensætter fagfestivalens program. Hver 'godtaget' workshop udløser én fribillet.

Sæt allerede nu
kryds i kalenderen den
11.-12. november 2025
Læs mere på
socialraadgiverne.dk/SD25

Deltag i

Den europæiske socialrådgiverkonference i Oslo

Den 6.-8. oktober 2025

Den europæiske sammenslutning af socialrådgiverforeninger, IFSW Europe, inviterer til konference under overskriften Bridging Communities: Building Sustainable Futures

Konferencens fire hovedtemaer er grønt socialt arbejde/økosocialt arbejde, klimaforandringer, FN's bæredygtighedsmål og oprindelige folks perspektiver.

Hvor står vi, og hvad skal der gøres? Hvordan kan socialrådgivere bidrage?

Hvad er håbet for fremtiden?

Hvad kan vi som socialrådgivere lære fra de oprindelige folk?

Hvordan kan vi sammen bygge en bæredygtig fremtid?

Se mere: <https://ifsw2025.no/>

Hvis I har søgt og får godkendt en præsentation på konferencen, er der også mulighed for at søge om stipendie som støtte til deltagelse – kontakt Nicolai Paulsen, np@socialraadgiverne.dk for yderligere info.

Når AI gør arbejdet lettere

- Det er tydeligt, at mange socialrådgivere, især de unge, er begyndt at efterspørge brugen af **kunstig intelligens (AI)**. Mange spørger, hvorfor vi ikke kan bruge AI til **mødebooking, sagsresumeer** og andet. Så derfor handler det nu om, hvordan vi tager det i brug og bringer det ind i sikre miljøer, lyder det fra **Jesper Rukshan Nissen**, som er **socialrådgiver**, tillidsrepræsentant og **digitaliseringskonsulent** i Københavns Kommunes socialforvaltning.

Af Bjarke Hartmeyer Christiansen
Illustration: Morten Voigt

Den japanske fisk 'fugu' er både en delikatesse og dødelig at spise, hvis ikke den tilberedes korrekt. Japanske kokke skal gennemgå en særlig efteruddannelse for at få lov til at servere den, og spørger du ChatGPT, bør du derfor 'under ingen omstændigheder forsøge at tilberede fugu selv'. Måske har kunstig intelligens (AI), herunder også ChatGPT selv, mere tilfælles med den giftige fisk, end man umiddelbart skulle tro.

Begge giver noget helt særligt, men kan samtidig forårsage stor skade, hvis de ikke håndteres med omhu og omtanke. Førende AI-eksperter som Geoffrey Hinton – der også kaldes gudfader til kunstig intelligens – advarer blandt andet om, at AI kan blive misbrugt af fjendtlige stater og kriminelle, at den kan

gøre mennesker overflødige i en række brancher, og at den i sidste ende kan true vores eksistens.

Så vidt kommer det forhåbentlig ikke. Men det står klart, at kunstig intelligens er kommet, ikke kun for at blive, men for at transformere vores arbejdsliv. Også socialrådgivernes.

AI er efterspurgt

Selv om medarbejderne på socialområdet i København som udgangspunkt ikke må bruge redskaber som ChatGPT i

Bag om historien

Kunstig intelligens (AI) er ikke længere en fjern teknologi, der arbejder i baggrunden af it-systemer. AI er ved at blive en aktiv del af vores arbejdsredskaber, som vi kan 'prompte' til at løse konkrete opgaver - hvis ledelsen og lovgivningen tillader det.

Temaet sætter fokus på, hvordan socialrådgivere kan være med til at sikre, at kunstig intelligens bruges klogt, etisk og med respekt for borgernes rettigheder - og på en måde, som understøtter det sociale arbejde.

→ forbindelse med arbejdet, er fornemmelsen, at enkelte rundt omkring har gjort det alligevel, fortæller Jesper Rukshan Nissen.

– Det er tydeligt, at mange socialrådgivere, især de unge, er begyndt at efterspørge brugen af kunstig intelligens. Mange spørger, hvorfor vi ikke kan bruge AI til mødebooking, sagsresumeer og andet. Vi er forbi debatten om, hvorvidt vi skal bruge det eller ej. Så derfor handler det nu om, hvordan vi tager det i brug og bringer det ind i sikre miljøer.

Jesper Rukshan Nissen er socialrådgiver, tillidsrepræsentant og digitaliseringskonsulent i Københavns Kommunes socialforvaltning med ansvar for blandt andet fagsystemet DUBU. Med en fortid på børneområdet ved han, hvordan systemerne opleves blandt socialrådgiverne og betragter sig selv som et bindeled mellem teknologi og medarbejdere. Samtidig arbejder han med udvikling af nye digitale redskaber, der skal understøtte blandt andre socialrådgiverne i deres arbejde. Og potentialet er stort, mener han.

– Der er meget viden i vores fagsystemer, som ikke bliver udnyttet. En masse viden, historik og analyser i sager, der går tabt. Her kan AI både i den enkelte sag og på tværs af sager for eksempel lave faglige analyser lynhurtigt og give et bedre beslutningsgrundlag, siger Jesper Rukshan Nissen og uddyber:

– Den perfekte case er, at en socialrådgiver, der overtager en sag, kan læse en opsamling af, hvad der er sket, det faglige grundlag for beslutningerne, og vurderinger af hvad der burde være sket, i stedet for selv at læse 3000 sider igennem. Så kan man relativt hurtigt sætte sig ind i nye sagsstammer. Det er en lavthængende frugt, som vi faktisk kan tage fat i.

Juridisk usikkerhed

Andre frugter hænger højere oppe i træet, hvor grene er tættere. Helt oppe, hvor de juridiske og etiske udfordringer er størst, finder man de meget omdiskuterede prædiktive AI-modeller, der skal forudsige risikoen for blandt andet ledighed og børns mistrivsel. Dem er der lavet flere forsøg med i Danmark.

Den perfekte case er, at en socialrådgiver, der overtager en sag, kan læse en opsamling af sagen i stedet for selv at læse 3000 sider igennem.

Jesper Rukshan Nissen, socialrådgiver, tillidsrepræsentant og digitaliseringskonsulent i Københavns Kommunes socialforvaltning

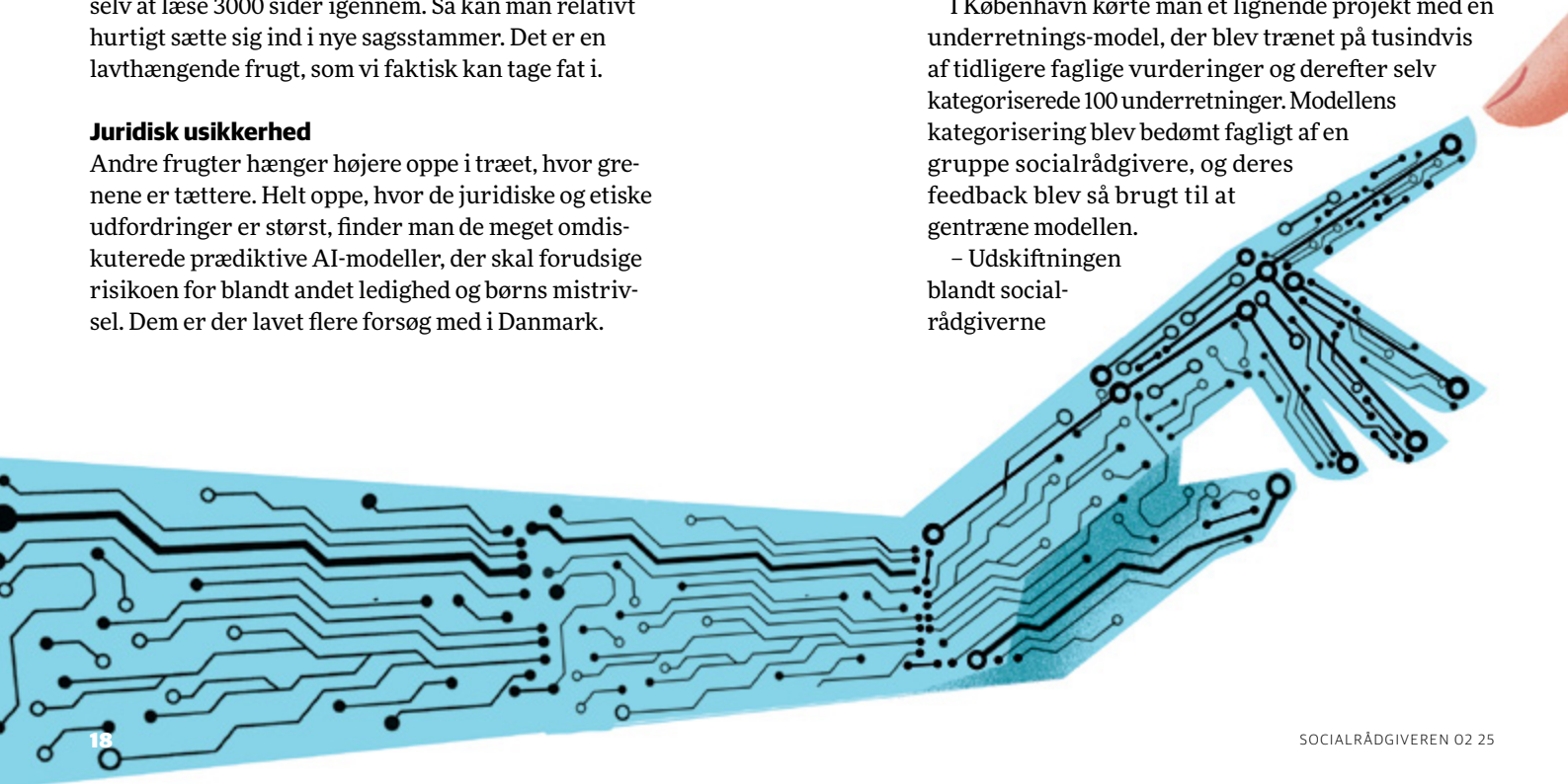
I en videnskabelig artikel fra 2021 konkluderede forskere fra blandt andet IT-Universitetet, at AI-modellerne mangler afgørende dele af sagsbehandlernes faglige grundlag, simpelthen fordi det ikke bliver skrevet ned.

"Sagsbehandlerne sidder stadig til møder med borgerne og kan (mærke, red.), hvis der er én, som lugter af alkohol, eller hvis vedkommende bliver ked af det, når der bliver spurgt ind til helbredet. Så der er en masse fysiske "clues", som man endnu ikke kan tage teknologisk højde for", skrev de dengang.

Et andet projekt, 'Underretninger i fokus', viste ifølge forskerne bag, at deres AI-model blandt andet kunne understøtte socialrådgivernes faglige vurderinger. På grund af juridiske bekymringer har de dog kun afprøvet modellen på testsager.

I København kørte man et lignende projekt med en underretnings-model, der blev trænet på tusindvis af tidligere faglige vurderinger og derefter selv kategoriserede 100 underretninger. Modellens kategorisering blev bedømt fagligt af en gruppe socialrådgivere, og deres feedback blev så brugt til at gentræne modellen.

– Udskiftningen blandt socialrådgiverne

er stor, og vi får flere og flere underretninger. Derfor var det en god case at tage fat i. De unge socialrådgivere var meget glade for underretningsalgoritmen og brugte den til at lære, mens de mere erfarne rådgivere mente, at den var overflødig. Men den hjalp de nyuddannede, siger Jesper Rukshan Nissen og forklarer, at kommunen måtte stoppe projektet på grund af en EU-dom.

Advarer mod datadreven ledelse

Selv om det kræver mange ressourcer at minimere risici ved modellerne som indbygget diskrimination på baggrund af nationalitet eller køn, er den største barriere for at udvikle nye værktøjer baseret på kunstig intelligens netop lovgivning, mener han.

– Der er en ambition blandt politikere og ledelse om at få det bedst mulige produkt, så nu skal lovgivningen på plads. Men der er også en frygt for, at der kommer ny lovgivning, der lukker det ned og spænder ben for udviklingen, siger han.

Den juridiske usikkerhed betyder, at kommunerne holder igen med at tage AI-løsninger i brug på områder, hvor de

kunne gøre gavn. Det mener blandt andre direktør for sociale forhold og beskæftigelse i Aarhus, Erik Kaastrup-Hansen.

"Sagen er, at lovgivningen halter gevaldigt efter den teknologiske udvikling, og det skaber unødvendig usikkerhed og bremser innovation og implementering af effektive AI-løsninger. Derfor har vi ud fra et forsigtighedsprincip valgt at afstå fra at tage løsningen i brug på myndighedsområdet, indtil vi får hjemmelsgrundlaget på plads. Og det bør ske hellere før end siden", skrev han på Altinet.dk i januar.

Men ifølge Jesper Rukshan Nissen er der grund til nøje at overveje, hvor hurtigt man går frem.

– Det er nemt at blive forført af datadreven ledelse og effektivitet, men hvis ikke politikerne og direktionen kan gennemskue, hvordan det påvirker fagligheden, er det et problem. Måske særligt i mindre

I Digitaliseringsstyrelsens notat 'Guide til offentlige myndigheder om ansvarlig anvendelse af generativ kunstig intelligens' står der blandt andet:

"Uanset om jeres organisation har taget stilling til brugen af generativ AI eller ej, så er der en god sandsynlighed for, at flere medarbejdere i organisationen allerede bruger det – og med god grund."

Find guiden på digst.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2024/januar/nye-guides-til-ansvarlig-anvendelse-af-generativ-kunstig-intelligens

'Roboref' skriver referater fra møder og borgersamtaler

EN DEL SOCIALRÅDGIVERE har allerede adgang til kunstig intelligens i hverdagen.

En af dem er Velat Nihat Kalan, jobrådgiver i Jobcenter Roskilde, hvor han arbejder med dagpengemodtagere. Roskilde har sammen med en række andre kommuner og et privat firma udviklet AI-redskabet Roboref, der hjælper med at skrive referater fra møder og borgersamtaler.

– Det fungerer rigtig godt. Vi sparer rigtig meget tid på dokumentation, som vi i stedet kan bruge på borgerne. Og det giver os mulighed for at være mere nærværende og se borgerne i øjnene, fordi vi ikke selv skal skrive noter, så det giver stor værdi for både os og borgerne, siger Velat Kalan.

Borgerne skal informeres

Oplysningspligten er afgørende i arbejdet med borgerne, og Velat tager sig derfor tid til at informere grundigt om brugen af Roboref og spørger, om han må bruge det under samtalen.

– Det siger 99 procent af dem ja til. I nogle tilfælde har jeg også vist systemet for borgerne, så det ikke virker farligt for dem.

Dernæst optager systemet samtalen, transkriberer den og udarbejder så et udkast til et socialfagligt notat, som Velat tjekker igennem, retter til og lægger i borgerens 'min plan' på Jobnet. Derefter bliver den oprindelige transkribering slettet permanent, hvilket Velat altid understreger for borgeren. Og selv om Roboref indimellem begår fejl, for eksempel ved at misforstå sammenhænge i samtalerne, er Velat Kalan ikke bekymret for at bruge det.

– Jeg skal altid gennemgå udkastet og kvalitetssikre det, før det bliver lagt op på Jobnet. Roboref handler ikke om at erstatte en ressource, men om at understøtte os som socialrådgivere, så vi kan være mere nærværende, lyttende og forstående i vores samtaler med borgerne, konkluderer han.

Det er nemt at blive forført af datadreven ledelse og effektivitet, men hvis ikke politikerne og direktionen kan gennemskue, hvordan det påvirker fagligheden, er det et problem.

Jesper Rukshan Nissen, socialrådgiver, tillidsrepræsentant og digitaliseringskonsulent i Københavns Kommunes socialforvaltning

kommuner uden de nødvendige ressourcer. Her har vi i Dansk Socialrådgiverforening en kæmpe rolle at spille ved at deltage i debatten og sikre, at socialrådgiverne ved, hvad de skal være opmærksomme på ude i kommunerne.

Socialrådgivere skal være modige

Det sidste er helt afgørende, mener han. Socialrådgiverne skal uddannes i at bruge de nye teknologiske redskaber og være med til at sikre kvaliteten af dem.

– Nogle vil gå langt for at få AI til at effektivisere arbejdet og dermed kunne overholde tidsfrister, men der skal altid være et mellemlid i form af en socialrådgiver. Jeg kan godt se, at udviklingen kan rulle som en lavine, uden at man stopper op og husker fagligheden. Derfor er det så afgørende, at vi socialrådgivere griber mulighederne og samtidig bruger vores faglighed, kritiske sans og etik. Vi skal være modige, turde at sige, når modellen tager fejl, og give konstruktiv feedback, siger han.

I sidste ende vil der altid være risici ved kunstig intelligens. Socialrådgiverne skal lære dem at kende, så de kan bruge redskaberne med omhu. Præcis som de kokke, der laver fugu.

MINIGUIDE

Sådan kan du bruge chatbot

Du skal altid følge reglerne på din arbejdsplads. Hvis du gerne må bruge AI-redskaber, er her fem eksempler på opgaver, du kan få en chatbot til at hjælpe med:

- Læse korrektur på tekster.
- Ændre den sproglige stil i en mail til en kollega, din chef eller en borger – så den matcher din 'målgruppe'.
- Forklare og opsummere lovgivning i et letforståeligt sprog.
- Lave skabeloner, strukturere notater og lave tjeklister til internt brug.
- Sparre om faglige problemstillinger (uden personfølsomme oplysninger!)

Gode råd når du prompter

- Det, du skriver til en chatbot, kaldes en 'prompt'. Følg disse tre råd, når du prompter, for at få de mest brugbare svar:
- Vær præcis og specifik: Formuler dit spørgsmål eller din anmodning så præcist som muligt. For eksempel, at et resumé må fylde det antal linjer, du ønsker, eller opdeles i punkter. Eller at teksten skal omformes til fem slides i powerpoint.
- Giv kontekst: Skriv lidt om, hvad dens svar skal bruges til.
- Følg op: Hvis AI'en ikke giver et brugbart svar, så spørg på en anden måde eller forklar den, hvorfor det ikke er brugbart.
- Hvis du ikke må bruge chatbot på dit arbejde, kan du starte med private opgaver som forslag til en tale eller hjælp til at planlægge en rejse.
- Husk – skriv aldrig personfølsomme eller -henførbare oplysninger.

Hvilken chatbot skal du vælge?

ChatGPT er den mest udbredte og kendte generative AI-chatbot, men der findes en række alternativer.

For eksempel har firmaet Anthropic udviklet chatbotten Claude, der bygger på en række etiske principper. Anthropic ønsker i modsætning til mange andre tech-virksomheder, at regeringer tager risici alvorligt og regulerer udviklingen af AI.

En anden mulighed er 'le Chat' fra selskabet Mistral AI, der tilbyder et godt europæisk alternativ til de amerikanske chatbots.

DS har via deltagelsen i Fremfærd Borger bidraget til et vidensprojekt, der kortlægger, hvor AI med fordel kan bruges af de administrative medarbejdere i kommunerne, og hvilke kompetencer medarbejderne har brug for.

Læs mere på vpt.dk/administration/63-bud-saadan-kan-ai-hjaelpe-jer-i-op-gaveloesningen og vpt.dk/projekt/nye-kompetencer-til-ai

Forsker og uddannelsesleder: Kunstig intelligens skal støtte – ikke styre – socialrådgivernes arbejde

Mens programmører og sekretærer kigger sig nervøst over skulderen, kan kunstig intelligens (AI) ikke overtage socialrådgivernes job. Derimod kan AI understøtte socialfagligheden og hjælpe de studerende, lyder det fra forsker samt leder af socialrådgiveruddannelsen.

Af Bjarke Hartmeyer Christiansen

Rundt omkring i Danmark bruger man kunstig intelligens på forskellige måder. Når man træder ind ad døren til Jobcenter Aarhus, bliver man mødt af en skærm med en digital receptionist. Trothilde, som hun hedder, byder borgerne velkommen, hjælper dem med spørgsmål og henviser dem til det rette lokale, hvis de skal til samtale.

I Vejle kan medarbejderne bruge deres digitale kollega, Bertha, til søgning på intranettet og korrekturlæsning. Og i Fredensborg hjælper en digital assistent med at anonymisere personoplysninger og behandle sager om aktindsigt. Det barberer op mod halvdelen af sagsbehandlingstiden, og sparer ifølge KL kommunen for mindst 1.500 kroner pr. aktindsigt.

Man mister let pusten, hvis man prøver at følge med i udviklingen. En af dem, der gør det alligevel, er Ida Schrøder. Hun er postdoc, sociolog og forsker i børne- og ungeområdet ved Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse (DPU). Som forsker under det tværfaglige projekt Algoritmer, Data, Demokrati (ADD,) har hun de seneste tre og et halvt år fokuseret på såkaldt prædiktive (forudsigende) algoritmer i det sociale arbejde med børn og unge – og hun kommer

med en melding, der måske kan normalisere hjerterytmen hos bekymrede socialrådgivere.

– I det sociale arbejde er det menneskelige i centrum, og det kan AI ikke erstatte.

Så selvom udviklingen går enormt stærkt, og nogle brancher, herunder it og administration, allerede nu mærker, hvordan kunstig intelligens overtager nogle af medarbejdernes kerneopgaver, ser det anderledes ud på det sociale område. Og ifølge Ida Schrøder er det også gået op for de fleste.

– Der er ved at ske det, at vi alle bliver ædru. Se bare på skiftet fra den tidligere digitaliseringsminister, der talte om at bruge algoritmer i anbringelsessager, til den nye, som i stedet har udtalt, at vi skal have gang i de 'kedelige' løsninger. Generelt forstår vi, at det her ikke bliver revolutionerende på socialområdet, siger hun.

Drømmescenarie

Det er måske nok rart at høre for medarbejderne på området, men spørgsmålet er, hvad de så kan se frem til, når AI for alvor slår igennem.

– Et drømmescenarie er et partnerskab mellem socialrådgivere og AI-redskaber. Så for eksempel DUBU (it-system på børneområdet, red.) kan hjælpe med at finde kontaktoplysninger, holde styr på kalenderen og logistikken og sikre, at breve til borgerne har alle faktuelle informationer med. Så kan socialrådgiverne bruge mere tid sammen med borgerne, siger Ida Schrøder og fremhæver et andet område, hvor det er oplagt at bruge kunstig intelligens.

– Vi har et super gammeldags økonomistyrings-system, der styrer, hvor mange penge vi bruger på

I det sociale arbejde er det menneskelige i centrum, og det kan AI ikke erstatte.

Ida Schrøder, forsker, DPU

→ forskellige indsatser og ikke på, om borgerne får det bedre af indsatserne. Her kan jeg godt se muligheder i at bruge kunstig intelligens til at analysere sammenhænge mellem indsatsernes effekter og forvaltningsernes forbrug, siger hun og uddyber:

– Det ville gøre det nemmere at styre økonomien ud fra, hvad der gavner borgerne, frem for om der er brugt mere eller mindre end forventet på en indsats. Men det må og kan aldrig blive en automatisk tilpasning mellem den enkelte borgers behov og udgifter til et tilbud.

Etiske hensyn kan forsinke udvikling

Men AI åbner også andre døre, og nogle af dem skal man være mere varsom med at træde ind ad end andre. De prædiktive modeller, der skal forudsige sociale begivenheder som langtidsledighed og mistrivsel, giver for eksempel anledning til bekymringer om diskrimination, fejl, misbrug af data og mangel på faglighed. Mange husker nok debatten om 'Glad-saxe-modellen' – et forsøg på at udvikle et algoritme-baseret redskab til tidligt at opspore mistrivsel blandt børn, der blev lukket ned efter massivt pres fra både medier og politikere.

Ifølge Ida Schrøder er det helt afgørende at forholde sig kritisk til brugen af kunstig intelligens, uanset hvilken type der er tale om. Også selv om forsigtighed og etiske hensyn kan forsinke udviklingen.

– Socialrådgiverne skal kritisk vurdere, om en ny AI-løsning som automatisk referatskrivning er godt for borgerne. Hvis konsekvensen er, at samtalen bliver kunstig, fordi den bliver optaget, så er det måske ikke en god løsning – og så skal de måske skabe en ny form for samtalerum i stedet. De skal tænke teknologien ind, reflektere og stille spørgsmål til den. Og de skal vide, hvordan den udfordrer ting som datasikkerhed og personfølsomme oplysninger, siger hun og påpeger samtidig risikoen ved at lade frygten for det, vi ikke forstår, styre.

– Vi kan ikke bruge frygten som rettesnor for, hvordan vi indretter velfærdssamfundet. Nu har vi alle forstået, at it-systemer og kunstig intelligens ikke er objektivt, som man troede i 2016 (da Gladsaxe-modellen blev sat i gang, red.). Det er det ikke, så vi skal ikke måle det på antallet af fejl, men i stedet sikre transparens og sikre, at vi kan stå inde for det rent etisk. Det er det væsentlige. Og så tager det selvfølgelig længere tid, end det ellers ville, siger hun og understreger, at socialrådgivernes viden og faglighed skal inddrages.

– Socialrådgiverne skal selvfølgelig være med til at eksperimentere i samarbejde med forskere og it-udviklere. Det er også gældende praksis på sundhedsområdet. Det vil sige, at kommunerne og politikerne

skal kigge til sundhedsområdet for at få inspiration til, hvordan de kan organisere og praktisere udviklingen af AI-systemer. Forskerne skal være med, fordi de med deres metoder og systematiske tilgang kan fange uhensigtsmæssige konsekvenser af systemerne i opløbet.

AI ind på uddannelsen

På Københavns Professionshøjskole (KP) er institutchef på socialrådgiveruddannelsen, Helle Johansen, helt enig i, at socialrådgiverne skal inddrages i udviklingen af AI-systemerne.

– Hvis de skal fungere, skal du have fagprofessionelle med i udviklingen, siger hun og fortsætter:

– Hvis man for eksempel skulle lave en AI-partner til børnesamtaler, skal den fodres med faglig viden, nuancer og kompleksitet, som fagprofessionelle skal levere. En model trænet på input fra de dygtigste

HVAD ER KUNSTIG INTELLIGENS?

Kunstig intelligens (AI) er en samlet betegnelse for forskellige typer af teknologier. Fælles for dem er, at de gør computere i stand til at udføre opgaver, som normalt kræver menneskelig intelligens. Det kan være alt fra simple systemer, der sorterer e-mails, til avancerede neutrale netværk, der analyserer store datamængder og finder mønstre, som kan bruges til beslutninger og forudsigelser..

AI kan opdeles i forskellige typer:

1. Regelbaserede systemer: Følger faste instruktioner, f.eks. chatbots med foruddefinerede svar.
2. Maskinlæring: Systemer, der lærer af data og forbedrer sig over tid, f.eks. programmer til kreditvurdering og ansigtsgenkendelse.
3. Generativ AI: Skaber nyt indhold som tekst og billeder, f.eks. ChatGPT.

AI er blevet brugt i årtier til blandt andet medicinsk diagnostik. Selv eksperter inden for feltet blev dog overrasket, da ChatGPT kom frem i 2022 og viste, hvor langt generativ AI er nået. Få måneder senere skrev en lang række forskere og ledere af tech-firmaer, heriblandt Elon Musk, under på en opfordring om at sætte udviklingen på pause for at give menneskeheden bedre muligheder for at kontrollere den.

Siden da er AI-kapløbet kun accelereret, og i januar lancerede tre af de største tech-virksomheder AI-projektet Stargate med 500 milliarder dollars i ryggen og opbakning fra USA's præsident Trump.

Kilder: Digitalt ansvar, Karla, CNN

Der er behov for nye digitale kompetencer blandt medarbejdere og ledere, da beskæftigelsesindsatsen i kommunerne bliver mere digital. Samtidig bør det digitale og tekniske fokus på efter- og grunduddannelserne styrkes. Det er nogle af anbefalingerne i Fremfærd-projektet 'Digitale veje til job - afklaring af kompetencebehov', ledet af Dansk Socialrådgiverforening sammen med KL og HK-Kommunal.

Læs mere på vpt.dk/projekt/digitale-veje-til-job

Når man uddanner sygeplejersker, kan man simulere en hospitalsstue, men hvordan simulerer vi socialrådgivernes praksis? Her tror jeg, at AI kan hjælpe, for eksempel i form af en robot, der kan træne børnesamtaler.

Helle Johansen, institutchef på socialrådgiveruddannelsen på Københavns Professionshøjskole

socialrådgivere er alt andet lige bedre end en model trænet med store mængder tilfældige data.

Den nye teknologi giver også både udfordringer og muligheder i selve undervisningen. Da ChatGPT kom ud, gik der panik i undervisningsverdenen. Mange steder ledte undervisere og ledere efter måder at imødegå eksamenssnyd, men ifølge Helle Johansen begyndte samtalen hos dem hurtigt at handle om noget andet.

– De studerende skal kunne tænke kritisk og være kildekritiske. At uddanne sig handler om læring, og den tilegner man sig ikke ved at springe over, hvor gærdet er lavest. Men efter kort tid begyndte nogle af underviserne også at tale om potentialerne, siger hun og nævner tre områder, hvor AI kan understøtte undervisningen: Undervisningsdifferentiering, fleksible læringsformer og praksistræning.

Robot kan træne børnesamtaler

Det første handler om at inddrage AI til at udfordre de fagligt stærke og løfte studerende med dårligere studieforudsætninger, det andet om at få flere ind på studiet, herunder flere, der allerede er i arbejde, gennem fleksible læringsformer, og det tredje om at kunne træne praksis bedre på studiet.

– Når man uddanner sygeplejersker, kan man simulere en hospitalsstue, men hvordan simulerer vi socialrådgivernes praksis? Her tror jeg, at AI kan hjælpe, for eksempel i form af en robot, der kan træne børnesamtaler.

AI skal bruges klogt

Som ansvarlig for uddannelsen af fremtidens socialrådgivere på Københavns Professionshøjskole og forperson for netværket af ledere på socialrådgiveruddannelserne er Helle Johansen meget optaget af at klæde de studerende på til et arbejdsliv med kunstig intelligens.

– Jeg er realist. AI er kommet for at blive, og de seneste år har teknologiforståelse og digitalisering fyldt mere og mere på uddannelsen. Både for at klæde de studerende på til kritisk refleksion over redskaberne, og for at forberede dem på den praksis, de træder ud i. Det handler om, hvordan vi kan få dem til at arbejde med det på en klog måde, siger hun og påpeger, at AI, brugt klogt, især kan hjælpe unge og nyuddannede.

– Hvis man sammenligner med den mest erfarne og dygtigste socialrådgiver, kommer teknologien nok ofte til kort. Men der er jo varierende kompetencer, erfaringer og forudsætninger blandt socialrådgiverne, og for nogle vil en digital partner kunne kvalificere deres arbejde. Der er en parallel til administrative modeller som DUBU – for den uerfarne kan det hjælpe med at styrke kvaliteten, siger Helle Johansen og understreger, at socialrådgiverne aldrig må slå deres faglighed fra.

Minister: Transparens afgør tillid

– Der er ingen tvivl om, at kunstig intelligens rummer enormt store potentialer. Det er derfor oplagt, at vi bruger teknologien klogt til også at udvikle og forbedre den offentlige sektor, herunder eksempelvis på socialområdet. Vi skal starte med at høste de lavthængende frugter. For eksempel inden for administration, påpeger digitaliseringsminister Caroline Stage Olsen fra Moderaterne og uddyber:

– Ved at se på, hvordan kunstig intelligens kan effektivisere for eksempel tidskrævende administrative opgaver, kan vi sikre mere tid til nærvær med borgerne. Jo tættere, vi er på borgerne, des mere opmærksomme skal vi være på ansvarlighed, etik og transparens i brugen af kunstig intelligens. Det er afgørende for tilliden til den offentlige sektor. ♦

Jo tættere, vi er på borgerne, des mere opmærksomme skal vi være på ansvarlighed, etik og transparens i brugen af kunstig intelligens.

Caroline Stage Olsen, digitaliseringsminister

Signe Færch

Forkvinde for Dansk
Socialrådgiverforening

Marie Vithen

Næstforkvinde for Dansk
Socialrådgiverforening

ENDELIG ET LØFT TIL SOCIALRÅDGIVERUDDANNELSEN!

I SKRIVENDE STUND ved vi ikke, hvordan den endelige aftale om uddannelsesreformen lyder, da aftalen ikke var forhandlet helt på plads ved redaktionens slutning. Der mangler stadig nogle detaljer. Men vi ved, at reformen er godt nyt for os socialrådgivere. Faktisk ser jeg den kommende

Jeg ser reform-aftalen som en stor anerkendelse af socialrådgivernes helt essentielle rolle.

reformaftale som en stor anerkendelse af den helt essentielle rolle, vi socialrådgivere spiller i vores velfærdssamfund.

I dag har socialrådgiveruddannelsen det laveste taxameter sammen med enkelte andre uddannelser. Det bliver der ændret på nu. Med en stigning i finansieringen på op til 100 millioner kroner årligt, kan vi se frem til mindre hold på uddannelsen, mere vejledning og en mere differentieret undervisning.

Det er en glædelig nyhed for os alle!

Som socialrådgivere står vi over for komplekse opgaver, der kræver træning og en

grundig fagprofessionel forståelse for, hvordan vi møder og samarbejder med sårbare borgere. Alt tyder på, at den kommende reformaftale giver de studerende nye muligheder for at udvikle disse færdigheder, og jeg ser det som en vigtig vej frem for vores fag.

Allerede i februar var der godt nyt, da regeringen lancerede aftalen om ungdomsudannelserne. Her blev det slået fast, at man fortsat skal have en 3-årig gymnasial uddannelse for at komme ind på socialrådgiveruddannelsen via kvote 1. Regeringen har dermed droppet ideen om adgang efter 2 år på EPX – en idé, vi kraftigt har advaret imod, da der er brug for stærke forudsætninger for at blive en god socialrådgiver.

På minussiden bekymrer det mig, at man vil fastholde planen om at forkorte uddannelsen. Jeg har simpelthen svært ved at se, hvordan en reduktion i studieforløbet samlet set kan gavne et så komplekst fag.

Heldigvis er Dansk Socialrådgiverforening inviteret med ind i maskinrummet til at præge, hvordan reformen skal udfolde sig i praksis. Det arbejder jeg mig til. For det er vigtigt at sikre, at socialrådgiveruddannelsen gennemgår en reel styrkelse, der fortsat vil inspirere fremtidens socialrådgivere til at gøre en forskel, og som samtidig vil tiltrække flere studerende.

Hvad skal der ske med de ukrainske flygtninge? Skal de på den ene side blive ved med at være klar til at rejse tilbage og på den anden side samtidig leve op til kravene om at integrere sig og lære dansk og gå på arbejde og i dansk skole?

Det er svære valg, der tærer på de mentale kræfter. Og det er svære valg i en hverdag, hvor tiden og energien ikke altid rækker til det hele.

Mette Blauenfeldt, socialrådgiver og chef for Viden og Udvikling i Dansk Flygtningehjælp Integration, og **Niels Svankjær Christiansen**, chef for integrationsindsatsen i Røde Kors i kronik i **Jyllands-Posten**, 24. februar.

Jeg synes, det lugter af tilbagevenden til en tydelig skelnen mellem værdige og uværdige trængende på kontanthjælpsområdet (...) Man skruer op for pligterne for de svage ledige, altså de uværdigt trængende.

For eksempel skal de fremover sanktioneres automatisk. Omvendt fritages de værdigt trængende langt hen ad vejen for ret og pligt.

Mathias Herup Nielsen, lektor ved Institut for Sociologi og Socialt Arbejde på Aalborg Universitet om det lække udspil til beskæftigelsesreformen i **NB-Beskæftigelse**, 4. marts

I de sager, hvor der har været anvendt test af forældrenes mentale egenskaber, har jeg ikke set nogen eksempler på, at testresultatet ikke underbygges af en række andre indikatorer på utilstrækkeligheder i forældrenes mulighed for at imødekomme børnenes omsorgsbehov.

Karen Margrethe Dahl, chefanalytiker ved VIVE, i artiklen "Forsker: Intet bevis for, at grønlandske børn i Danmark tvangs fjernes på forkert grundlag", **Jyllands-Posten**, 5. marts

Det er dumt, fordi man ved, hvad det vil vække hos de hjemløse. Det er dumt, fordi det ikke løser de egentlige problemer. Og det er dumt, fordi der ikke engang er en økonomisk gevinst.

Moderaternes udsatte-ordførere, **Nanna Gotfredsen**, om, hvorfor hun ikke vil stemme for at fjerne hjemløses mulighed for at klage, hvis de er blevet bortvist fra et herberg, på **Altinget.dk/social 24. marts**

Mie Vode Moll

Forkvinde, Region Syd

Rasmus Balslev

Formand, Region Øst

Trine Quist

Formand, Region Nord

Mette Louise
BrixKarina Rohr
SørensenLone
EngelsLouise
Marie Friis

Socialrådgiver,
Sundheds-
forvaltningen,
Københavns
Kommune

HVAD DRØMMER DU OM?

ENGANG DRØMTE fattige fabriksarbejdere om en arbejdsdag på 8 timer (å 6 dage om ugen). De forfulgte drømmen – og de skulle bare vide, hvad de satte i gang, og hvor stærke fællesskaber har bragt de danske lønmodtagere hen i dag!

Men det er snart tid til at løfte socialrådgivernes vilkår og rettigheder til det næste niveau. Det kræver nye, store drømme. I løbet af maj inviterer Dansk Socialrådgiverforening dig derfor til at dele dine drømme for arbejdslivet – socialrådgiver-DRØMME, kalder vi kampagnen. DRØMME med STORT, for det er ikke bare lidt ekstra på lønsedlen eller endnu en omsorgsdag, vi taler om. Vi vil høre de store drømme. Om et arbejdsliv, hvor vores løn og vilkår matcher vores ansvar. Om en arbejdsdag, hvor omsorgen for borgerne ikke stjæler tid fra vores familier. Om en arbejdsplads, hvor arbejdsmiljøet bidrager til vores arbejdsglæde.

Drømmer du stort om en fuldtids arbejdsuge på 30 timer? Ret til livslang kompetenceudvikling? At kunne sætte loft over dine arbejdsopgaver? Eller noget endnu vildere? Uanset hvad, er det drømme, vi ikke kommer sovende til, så kampagnen bliver et festfyrværkeri af både fysiske og virtuelle begivenheder, hvor

jeg og mine politiske kollegaer i DS blandt andet kommer til at besøge en række arbejdspladser. Og vi håber, at du vil tage med os i drømmeland!

Sideløbende skal vi også forberede os på næste års overenskomstforhandlinger for socialrådgiverne i kommuner, regioner og stat – det, vi kalder OK26. Jeg glemmer

Vi håber, at du vil tage med os i drømmeland!

aldrig mit første klubmøde i Hvidovre Kommune tilbage i 2017, hvor jeg med store debutnerver introducerede vores nyopfundne "OK-spil". Jeg kunne hurtigt pakke nerverne sammen, for medlemmerne kastede sig over spillet, mens de med ildhu diskuterede hvilke krav, DS skulle stille Kommunernes Landsforening. Sådan har det været på et utal af medlemsmøder siden, hvilket har givet os et stærkt mandat at gå til overenskomstforhandlingerne med, og derfor gentager vi naturligvis succesen med OK-spillet på alle de socialrådgiverarbejdspladser, der vil.

Jeg glæder mig til at OK-spille – og til at bygge ovenpå med en drømmekampagne, som giver os pejlemærker i det lange træk mod nye standarder for socialrådgivernes arbejdsliv.

Goddag, jeg vil gerne se på en værge, tak

En af mine borgere – lad os kalde hende Sonja – kom til mig i december 2023 i Hjemløse- og Udsatteenheden i Københavns Kommune og ville gerne have "en værge ligesom en af mine venner har, for det er bare så svært at overskue min økonomi". Jeg bestilte derfor en telefonisk samtale i Familieretshuset og sendte den endelige skriftlige ansøgning 22. januar 2024.

Jeg vidste godt, at der er meget lange sagsbehandlingstider pt. på blandt andet værgemål, så egentligt kom det ikke bag på mig, at vi først blev indkaldt til en personlig samtale et år efter – nemlig 16. januar 2025. Selve værgemålet jf. VL § 5 faldt endeligt på plads 14 dage efter samtalen.

Da vi skulle til den personlige samtale, som vi som nævnt havde ventet på i et helt år, ville Sonja ikke med. Men jeg fik hende "overtalt" ved at understrege, at det ikke var farligt, at jeg ville være ved hendes side hele tiden – og at hun jo selv havde efterspurgt den støtte, en værge kan give hende.

Jeg er meget bevidst om den relationelle magt, jeg har. Sonja stoler næsten blindt på, at jeg vil hende det bedste. Det i sig selv er en kæmpe tillidsserklæring og et stort privilegium, der naturligvis forpligter. Sonja mente, at jeg skulle være hendes værge, men sådan hænger vores systemer ikke sammen – i dette specifikke eksempel med rette.

Selve samtalen i Familieretshuset var såmænd fin nok, men der synes også at være en meget tung arbejdsgang, hvor en medborger skal vente i 14 måneder på at kunne få hjælp fra en økonomisk værge.

Der er plads til forbedringer! Forbedringer, som jeg har skrevet om til Peter Hummelgaard, der er i gang med at se på og justere værgemålsloven.

I forbindelse med turen til Familieretshuset gav Sonja mig i øvrigt det største compliment, jeg kan tænke mig. "Du er et godt menneske", sagde hun.

I lige måde Sonja, tak for din tillid.

Formålet med at ændre værgemålsloven er ifølge Justitsministeriet, at de lange sagsbehandlingstider kan nedbringes. Lovudkastet lægger blandt andet op til at reducere antallet af dispositioner, hvor værgerne skal have Familieretshusets godkendelse. Det forventes, at ændringerne træder i kraft 1. juli 2025.

Trine Schultz

Professor (mso) i Socialret ved AAU, Social-, Public- and Administrative Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på børne- og ungeområdet

Hanne Hartoft,

Lektor, ph.d. Juridisk Institut, Aalborg Universitet

Anne Mørk

Cand.jur., ph.d. lektor, Juridisk Institut, AAU, Social-, Public- and Administrative Law Research Center. Forsker primært i børneret, særligt inden for områderne socialret, familieret og menneskerettigheder.

John Klausen

Professor (mso) i Socialret ved AAU, Social-, Public- and Administrative Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på forsørgelse og beskæftigelse

Nyt lovforslag indskrænker metodefrihed med begrundelse i retssikkerhed

Nye regler skal sikre, at grønlandsk sprog og kultur vægtes i tvangsanbringelsessager. Standardiserede psykologiske test, der ikke er tilpasset grønlandske forhold, fjernes fra vurderingerne, og en ny enhed med specialiseret viden skal bistå kommunerne.

GRØNLAND ER I fokus, og på børnerettens område får det konsekvenser for sager om tvangsanbringelse af grønlandske børn i Danmark. Der skal tages hensyn til grønlandsk sprog og kultur i større omfang end tidligere, når sagerne oplyses.

Det er altid en konkret vurdering, hvordan en sag oplyses tilstrækkeligt, men fremover er brugen af standardiserede psykologiske test til vurdering af forældre-evidens-kompetencer med mere i disse sager afskaffet. Det viser regeringens udkast til lovforslag, som består af to elementer:

1. Oprettelse af en særlig enhed i VISO med ekspertise i grønlandske sproglige og kulturelle forhold, som kommunerne skal bruge i udredningen (ny § 171 a i barnets lov)
2. En gennemgang af alle igangværende anbringelsessager, hvor standardiserede psykologiske test, der ikke er tilpasset grønlandsk sprog og kultur,

er blevet anvendt med det formål at vurdere, om sagerne bør genoptages (ny § 171 b i barnets lov).

Risiko for fejlvurdering

Lovforslaget er et resultat af den debat, der i de senere år har været om processen i disse sager. Kritikken har især handlet om de psykologiske test, der anvendes til at vurdere forældrenes kompetencer, og som ikke er tilpasset den grønlandske målgruppe. Det har medført, at grønlandske forældre risikerer at få en lav testscore, hvilket kan føre til fejlvurderinger som for eksempel at konkludere, at de har nedsatte kognitive evner, uden at der er faktisk belæg for det.

Dette er blandt andet blevet fremhævet i et notat fra Institut for Menneskerettigheder fra 24. maj 2022 og i VIVE-rapporten "Børn med grønlandsk baggrund, der er anbragt i Danmark", 2022. Rapporten viste, at der er en overrepræsentation af grønlandske børn i anbringelsessager.

Kriterier for tvangsanbringelse

Det er vigtigt at fastslå, at lovforslaget ikke ændrer på de eksisterende kriterier for tvangsanbringelse (barnets lov § 47), som dermed stadig vil finde anvendelse,

Afgørelser træffes fortsat af børne- og ungeudvalget, og indstillingen til udvalget skal, jf. barnets lov § 51, indeholde den børnefaglige undersøgelse, der afdækker barnets eller den unges ressourcer og udfordringer, herunder en vurdering af forældrenes kompetence, men denne er

fremover udarbejdet med støtte af fagfolk i VISO. Man kan sige, at med lovforslaget indskrænkes metodefriheden med begrundelse i retssikkerhedshensyn.

Anden kulturel baggrund

Med lovforslaget gøres en særlig indsats for at sikre, at grønlandske familiers kulturelle værdier og skikke bliver beskyttet og respekteret, og at disse værdier ikke bliver en hindring i vurderingen af forældrenes kompetencer. Der henvises til Danmarks forpligtelser i medfør af ILO-konvention nr. 169 og den historiske situation for personer med grønlandsk baggrund i Danmark. Dette er blandt andet vurderet at være relevant, fordi grønlandske børn i Danmark som nævnt er overrepræsenteret i anbringelsesstatistikken.

I henhold til Ankestyrelsens rapport "Børn med grønlandsk baggrund, der er anbragt i Danmark – fra danske kommuner" (2023), bliver der hyppigere underrettet om familier med ikke-vestlig baggrund, end med dansk baggrund, men der sker færre anbringelser. Kommunerne har peget på, at det kan være vanskeligt at vurdere familier med en anden kulturel baggrund, hvilket kan føre til fejlvurderinger i forhold til opdragelse og sundhedsfaglige vurderinger. Spørgsmålet er, hvilke initiativer, der bør tages for at imødegå denne underrepræsentation af børn med ikke-vestlig baggrund?

Loven forventes at træde i kraft 1. maj 2025. Læs hele lovforslaget L 139 på ft.dk.

IND MED EN ÆGTE, AKTIV SOCIALPOLITIK!

Filip Mujinovic

Adjunktvikar, socialrådgiveruddannelsen, UCL

Alle os, der arbejder med udsatte mennesker længst væk fra arbejdsmarkedet, ved, at en stor del af socialpolitikken bliver udført på beskæftigelsesområdet. Mange års nedskæringer på det sociale område og et fokus på arbejdsmarkedsdeltagelse som både middel og mål for indsatser, der handler om deltagelse i samfundslivet, livsmestring og livskvalitet, har udhulet vores socialpolitik.

**”
Lad os tage
de sociale og
livsforbedrende
indsatser, der
hvor de hører til:
Socialområdet.**

Det er blevet sværere at argumentere for, at sociale indsatser i sig selv kan være et mål, uden at de fører til arbejdsmarkedsdeltagelse. De er i højere grad blevet et middel, som understøtter et overordnet mål om beskæftigelse. Kort sagt en instrumentalisering af socialpolitikken til fordel for beskæftigelsespolitikken.

I kølvandet på den forestående beskæftigelsesreform foreslår jeg derfor, at vi, i stedet for at være bekymrede for, at besparelserne på beskæftigelsesområdet vil føre til,

at det helhedsorienterede og livskvalitetsforbedrende arbejde på området bliver skåret væk, og forsøger at fastholde det sociale arbejde på beskæftigelsesområdet, vælger en anden tilgang: I stedet for at argumentere for, at de mest udsatte mennesker vil blive efterladt alene med nedrullede gardiner, hvis der bliver skåret ned for det sociale arbejde på beskæftigelsesområdet, bør vi argumentere for, at socialt arbejde og de sociale indsatser hører til socialområdet og skal føres tilbage dertil – og pengene naturligvis ligeså. Vi har en chance lige nu for at plædere for en ægte aktiv socialpolitik, som ikke efterlader folk på perronen og hjemme på sofaen, men som er proaktiv og tilbyder livskvalitetsforbedrende indsatser uden dertilhørende krav om arbejdsmarkedsdeltagelse. Lad os tage de sociale og livsforbedrende indsatser, der hvor de hører til: Socialområdet. Lad os få en ægte, aktiv socialpolitik!.

MIT ARGUMENT

Har du et **skarpt argument** på max. 700 anslag inkl. mellemrum, så skriv til os på argument@socialraadgiverne.dk

Tania Larsen Kvist

Fællestillidsrepræsentant i Aalborg Kommune, medlem af Dansk Socialrådgiverforenings hovedbestyrelse – og formand for FH-Nordjylland (Fagbevægelsens Hovedorganisation).

DERFOR ER JEG FEMINIST

Jeg har hele mit liv fået at vide, at jeg skal fylde mindre, smile mere, være mere underdanig, være mindre hysterisk. Feminisme handler om at være opmærksomme på hinanden og respektere hinandens grænser, det handler om retfærdighed og ligestilling.

Det handler ikke om generalisering, det handler om, at vi alle har en reel lige værdi, og for mig er det væsentligt, at alle accepterer og respekterer, at vi er lige meget værd.

Feminisme er alles chance for at være med til at skabe en mere retfærdig verden! Og skulle den dag komme, hvor vi rent faktisk får ligeløn, så skal jeg sgu nok smile uafbrudt i et år, uden at nogen skal bede mig om det!

Teksten er et uddrag af den tale, som Tania holdt i anledning af Kvindernes Internationale Kampdag.

Oprindelige folks rettigheder

Danmark har tiltrådt Den internationale Arbejdsorganisation (ILO's konvention 169 om oprindelige folks rettigheder, og er dermed forpligtet til at beskytte den oprindelige befolkning i Grønland (Inuit), hvilket blandt andet betyder, at når børn anbringes fra en grønlandsk familie, skal de sociale, kulturelle og religiøse værdier og skikke beskyttes.

”Vi skal beskrive barnets problemer – ikke barnet som et problem”

Three women are posed on a dark blue, modern-style sofa. The woman on the left is leaning forward, wearing a green cardigan over a dark top. The woman in the center is sitting upright, wearing a red long-sleeved top and dark pants. The woman on the right is leaning back, wearing a patterned short-sleeved shirt and jeans. They are all smiling at the camera. The background is a dense, vertical green living wall. The floor is a light green color.

I en ny fagbog **”Med barnet på skulderen”** udfolder tre undervisere på Københavns Professionshøjskole ni principper for **børnevenlig skriftlighed**. Principperne skal hjælpe kommuner med at omsætte bestemmelserne i **barnets lov** om inddragelse til praksis for at sikre, at børn og unge i udsatte positioner ikke blot bliver skrevet om, men også med, på en respektfuld måde.

Det kan helt sikkert kvalificere beslutninger og afgørelser i et sagsforløb, når barnet eller den unge har været inddraget i, er blevet lyttet til og har fået mulighed for at høre eller læse, hvad børne- og ungerådgiveren har skrevet i sagen, og kan genkende sig selv i beskrivelsen.

Af Tina Juul Rasmussen
Foto: Lisbeth Holten

Sådan siger lektor Idamarie Leth Svendsen, som sammen med kollegaerne på Københavns Professionshøjskole lektor Mette Larsen og adjunkt Bettina Bruun Andersen har skrevet fagbogen "Med barnet på skulderen. 9 skriftlighedsprincipper om at skrive sammen med og om børn i udsatte positioner".

Og hun uddyber, hvorfor retten til inddragelse i den skriftlige del af sagsbehandlingen kvalificerer socialrådgiverens arbejde:

– Dels er socialrådgiveren sikker på, at det, han eller hun har hørt og skrevet, også er det, barnet sagde, og dels er prognosen for en positiv effekt af indsatsen bedre, når barnet eller den unge – og forældrene – forstår og er med på den forandring, der skal ske. Så på den måde burde vores principper for skriftlighed understøtte bedre sagsbehandling. Og det er jo særligt vigtigt på det sociale område, fordi vi har at gøre

med det mest sårbare og svære i de børn og unges liv, og fordi det har så stor betydning for dem, hvad vi beslutter.

Vil kunne genkende sig selv

For godt et år siden trådte barnets lov i kraft med et klart signal: Børn og unge skal inddrages og have reel indflydelse på deres egen sag. Det kræver, at man som fagprofessionel har et klart fokus på inddragelse, ikke kun i samtalerne med børnene eller de unge, men også i den skriftlige dokumentation, som sagen rummer, og som følger dem gennem livet.

Netop det fokus er afsat for bogen og de ni principper for skriftlighed, som er udviklet af Mette Larsen med bidrag fra Idamarie Leth Svendsen og Anne Homann Bjerregaard på baggrund interviews med ni tidligere anbragte og i dialog med de fire projektkommuner Lyngby-Taarbæk, Tårnby, Greve og Allerød fra "Retten til din egen historie".

Udover, at kravet om inddragelse nu er præciseret yderligere i lovgivningen, handler den skriftlige inddragelse også om grundlæggende rettigheder, hensynsfuld optræden og god forvaltningsskik, påpeger de tre forfattere, som også rejser rundt i landet og holder oplæg om principperne om skriftlighed og inddragelse af barnet.

– Hvis man spørger de børn og unge, som har oplevet at blive beskrevet i årenes løb, fortæller de, at det er vigtigt for dem at kunne genkende sig selv i det,

→ som socialrådgiveren eller andre i systemet skriver om dem. At de oplever at være blevet set og forstået. Ved at inddrage dem, får de også en forståelse af, hvad der foregår omkring dem, mens det sker og ikke først år efter via aktindsigt – altså hvilke bestræbelser fagpersonerne har. For eksempel om 'samvær' – hvad er det? "Det er, at du skal se din far og mor og netværk på bestemte tidspunkter", siger Mette Larsen.

– Ved at inddrage børnene i vores skriftlighed tydeliggør vi også, hvorfor vi træffer de beslutninger, vi gør, og hvem der har sagt hvad. Så det er en måde at tjekke, om vi har forstået det, der blev sagt. Det sikrer både gennemsigtighed og et mere systematisk sagsarbejde, som kan underbygge vores afgørelser. Og det er et mindset og børnesyn, jeg oplever, at vi gerne vil have som socialrådgivere, siger Bettina Bruun Andersen med afsæt i sin egen erfaring fra sin tid som socialrådgiver i praksis og tilføjer:

– Udfordringen er, at skriftligheden tjener mange formål for en socialrådgiver, eksempelvis dokumentation og rettidighed, og den foregår i forskellige sagssystemer. Derfor har det været en stor åbenbaring for mig at være med i projektet 'Retten til egen

”

Børn og unge fortæller, at det er vigtigt for dem at kunne genkende sig selv i det, som socialrådgiveren eller andre i systemet skriver om dem.

Mette Larsen, lektor, Københavns Professionshøjskole

historie' (se boks side 32, red.) og se, hvordan vi kan skrive på en måde, som også er i respekt for barnet. Fordi det ikke er i uoverensstemmelse med vores øvrige socialfaglige disciplin, men der er bare ikke lige så stor fokus på skriftligheden i arbejdet.

"Helle er et dovent barn"

I bogen udfolder og konkretiserer forfatterne de ni principper for skriftlighed ét for ét med eksempler og tilhørende lovgivning. Principperne handler både om at inddrage børn og unge helt konkret i den skriftlige dokumentation i sagen, om at være opmærksom på måden, barnet beskrives på, så problemet adskilles fra barnet selv, og om at adskille observationer fra vurderinger. Derudover at skrive så neutralt som muligt, at tydeliggøre, hvem der har skrevet teksten, hvor oplysningerne kommer fra og i hvilken kontekst, hvad formålet med teksten er, og at gøre den så forståelig som muligt for barnet og familien.

Principperne bygger blandt andet på beretninger fra ni tidligere anbragte, som i Mette Larsens bog "Blikke fra dem du skriver om – børn og unges aktindsigt" fortæller, hvordan de har oplevet måden, professionelle har beskrevet dem og deres familie på, efter de har læst deres sagsakter:

"Helle er et dovent barn". "Helle er vanskelig". "Helle gider ikke". "Helle kan ikke". "Helle er udadreagerende, vred". Og det står meget alene. Så der bliver ikke tilføjet – hvad betyder det at være vred ... Det er bare sådan – er vred. Og så kan man tolke ud af det ... Men der bliver ligesom kun sagt det. Vanskelig ... og på den måde, når man læser det, ser man kun – der bliver tegnet et meget negativt billede af et ubehageligt barn. Men der bliver ikke skrevet – hvorfor er hun sådan her?"

Brug citater fra børnene

En måde at inddrage barnet og give det en stemme i det skrevne er for eksempel ved at citere barnet direkte, som det er gjort her i et uddrag fra et referat af en børnesamtale i en kommune på baggrund af en

De 9 skriftlighedsprincipper

Formålet med de ni skriftlighedsprincipper er at guide fagprofessionelle til at skrive respektfuldt og sagligt om, sammen med eller til børn og unge i sårbar og udsatte positioner.

1. Inddrag børn og unge i dokumentationen, så de har en reel medindflydelse på, hvad der bliver skrevet om dem.
2. Vær særligt opmærksom på, hvordan du skriver om børn og unges udfordringer og problemer, og sørg altid for at adskille problemer fra person.
3. Tydeliggør, hvem der er tekstens afsender.
4. Tydeliggør, hvad og hvem du baserer dine oplysninger om barnet/ den unge på.
5. Vær opmærksom på forskellen mellem observationer og vurderinger.
6. Tydeliggør konteksten (den situation, noget udspiller sig i).
7. Skriv kort, og tydeliggør formålet med det skriftlige dokument – hvad det skal bruges til, og hvem der kommer til at læse det.
8. Skriv neutralt, og sørg for, at dine egne (negative) følelser ikke skinner igennem.
9. Undgå fremmedord, og forklar fagtermer og lovparagraffer, så teksten bliver forståelig for modtageren.

Principperne findes også på Social- og Boligstyrelsens hjemmeside, hvor du desuden kan finde andre redskaber til inddragelse: sbst.dk/boern/videnscenter-om-boerneinddragelse-og-udsatte-boerns-liv

Kilde: Fra bogen "Med barnet på skulderen. 9 skriftlighedsprincipper om at skrive sammen med og om børn i udsatte positioner" af Mette Larsen, Idamarie Leth Svendsen og Bettina Bruun Andersen, Akademisk Forlag 2024.

Barnets lov om inddragelse

Barnets lov § 5, stk. 3. Barnets eller den unges holdning og synspunkter skal tilvejebringes og inddrages løbende ved samtaler og anden direkte kontakt, inden der træffes beslutninger eller afgørelser efter loven om barnets eller den unges forhold. Inddragelse og samtaler kan finde sted uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og uden dennes tilstedeværelse, når hensynet til barnets eller den unges bedste taler herfor.

underretning med mistanke om overgreb. Eksemplet er fra bogen:

"Rådgiver spørger, om der er andre, der kan blive vrede hjemme hos Tobias. Tobias svarer: 'Min mor.' Rådgiver spørger, hvornår hans mor kan blive vred. Tobias siger: 'Det var i forgårs, hvor hun skubbede mig ind i væggen; jeg er stadig øm fra det ... og jeg faldt, da hun skubbede mig ind i væggen.' Rådgiver spørger, hvornår hans mor ellers er blevet vred, og Tobias svarer: 'Det er nok to måneder, siden hun sidst gjorde noget'."

Forfatterne anbefaler også, at "det i nogle tilfælde kan være en god idé at lade barnet sidde ved siden af den professionelle, mens der skrives, så barnet ikke sidder over for rådgiverens skærm med en oplevelse af ikke at vide, hvad der bliver skrevet. I nogle tilfælde kan man også lade barnet selv skrive med", som de skriver i bogen.

Tidskrævende at skrive børnevenligt

Men hvad er de største udfordringer, kommunerne står over for, når de skal inddrage børn og unge i den skriftlige dokumentation af deres egne sager?

– Det starter jo allerede på uddannelsen. Det er vigtigt, at de studerende på både pædagog-, lærer- og socialrådgiveruddannelsen lærer, hvordan de kan skrive respektfuldt om problemer i andre menneskers liv. Og her er et lille, men vigtigt greb, at de skriver, hvad deres indtryk eller vurdering er – ikke hvordan barnet eller familien er. For det kan de jo aldrig med sikkerhed vide, siger Mette Larsen.

Dog kan Idamarie Leth Svendsen være bekymret for, at inddragelse i skriftlighed 'bare' bliver endnu en ting på listen over alle de andre ting, socialrådgivere skal overholde.

– Derfor vil vi meget gerne lægge op til, at politikerne i de forestående forhandlinger om fremtidens ungestøtte (som en del af aftalen om Børnene Først, red.) får med som et vigtigt element, at der skal være ressourcer til, at unge ved overgangen til voksenlivet får et tilbud om at få indsigt i deres børnesag. Og hjælp til at forstå forløbet, mulighed for at stille spørgsmål og for at give deres tilbagemelding, siger hun og suppleres af Bettina Bruun Andersen:

Det er betydningsfuldt for unge ikke at blive opfattet som dem, der er problemet og bærer ansvaret.

Bettina Bruun Andersen, adjunkt, Københavns Professionshøjskole

”

Det er vigtigt, at de studerende på både pædagog-, lærer- og socialrådgiveruddannelsen lærer, hvordan de kan skrive respektfuldt om problemer i andre menneskers liv.

Idamarie Leth Svendsen, lektor, Københavns Professionshøjskole

– Som offentlig myndighed har vi journalpligt, og det er vores ansvar, hvad der kommer til at stå i journalerne. Så på den måde er de ni principper ikke rocket science, men nærmere en manifestation af den socialfaglighed, der findes på børne- og ungeområdet. Jeg vil dog ikke negligere, at det kan være tidskrævende at skulle gøre noget på en ny måde.

Hvad kræver det af kommunerne at implementere de ni skriftlighedsprincipper i praksis, og hvilke organisatoriske ændringer kan være nødvendige?

– I Lyngby-Taarbæk Kommune har ledelsen på børneområdet besluttet, at man ikke må underskrive sig 'ut', hvis der er tale om en enkeltperson som afsender. Afsenderen skal være tydelig. Men der kan være forskellige holdninger til det i en gruppe af medarbejdere, og derfor kræver det ledelsesmæssige beslutninger at ændre praksis. Det kan også kræve konkrete ændringer i skabeloner – det er ikke nok at have en rubrik til sidst i dokumentet: 'Er barnets holdning blevet tilvejebragt – ja/nej?', pointerer Mette Larsen.

Barnets stemme skal med

Kan der være et dilemma i, at socialrådgiveren vil skrive noget, som barnet ikke ønsker skal med, men som har betydning for den afgørelse, socialrådgiveren vil indstille til?

– Barnets kommentarer skal med. Det er en del af samtalen, at man har drøftet med barnet, hvad man skriver, og at det er skrevet ind for eksempel som citater. Så det handler om at forklare barnet, at vi som myndighed har nogle regler og hensyn, vi arbejder efter, og at vi derfor kan være nødt til eksempelvis at beskrive problemer i barnets liv, som de er, fordi det har betydning for den støtte, vi vurderer, barnet eller familien skal have. Men de her børn er jo netop vokset op i noget, som er meget svært, og de har brug for, at vi ser de problemer, de har. "Hvorfor tog de ikke mine selvmordsforsøg alvorligt, men skrev 'suicidalforsøg' i anførselstegn", som en unge pige beskriver det, siger Mette Larsen.

→ – Vi lægger ikke op til, at man ikke må beskrive problemer. Vi er netop sat i verden for at beskrive og handle på problemer, som de er. Det handler om ikke at gøre barnet til problemet. Derfor handler det om, hvordan man skriver det, siger Bettina Bruun Andersen.

Skriv i du-form

De tilbagemeldinger, forfatterne har fået fra kommunerne i projektet Retten til sin egen historie (se boks, red.) bekræfter også, at socialrådgiverne selv oplever en stor forskel, hvis de vælger at skrive direkte til barnet i du-form, fortæller Mette Larsen.

– ”Jeg har i dag afholdt en børnesamtale med dig. Du fortalte sådan og sådan...”. Den form har nærmest en revolutionerende effekt, fordi det kræver en særlig omtanke. Det er svært at skrive: ”Du mangler empati”.

Bettina Bruun Andersen tilføjer:

– For mig at se hviler den nye skrivemåde på en idé om et tidssvarende børnesyn, hvor vi forstår børn og unge som aktive subjekter i deres egen tilværelse og sag. Så det er i virkeligheden et stort spørgsmål: Hvad gør det ved børn og unge at blive sat i den position at være aktive subjekter? Men vi kan i hvert fald se fra Mette Larsens første bog, at det er betydningsfuldt for unge ikke at blive opfattet som dem, der er problemet og bærer ansvaret. Men det betyder også noget ikke at være usynlige. Det gælder i den samlede børnesag, fordi der jo er mange på tværs af systemet, som skriver om et barn i en social sag.

Projekt ”Retten til sin egen historie”

Københavns Professionshøjskole har sammen med Danmarks Forsorgsmuseum, Rigsarkivet og TABUKA – Landsforeningen for nuværende og tidligere anbragte fået penge fra finanslovens SSA-reserve, Augustinus Fonden og Louis Hansen Fonden til udviklingsprojektet ”Retten til sin egen historie” om ret til aktindsigt i egne børnesager.

En vigtig del af projektet handler om, hvordan kommuner kan forbedre kvaliteten af den skriftlige dokumentation, som antropolog Mette Larsen er projektleder for. Fire kommuner – Tårnby, Lyngby-Taarbæk, Allerød og Greve – har via projektet fået gratis opkvalificeringsforløb for medarbejdere, som skriver om børn og unge i børnesager.

Læs mere på rettentilegenhistorie.dk

Sådan inddrager vi

Vi har spurgt tre socialrådgivere, hvordan de inddrager barnet eller den unge i den skriftlige dokumentation af deres sag – og om fordele og udfordringer.

Af Tina Juul Rasmussen

”Jeg citerer både mig selv og den unge”

Sille E. Jensen, børne- og ungerådgiver,
Socialforvaltningen, Københavns Kommune.
Arbejder med børn og unge fra 8-23 år:

– Inddragelsen af børn og unge i mit skriftlige arbejde er supervigtigt, fordi det jo er deres sag og dem, jeg skriver for, så de skal kunne genkende sig selv. Der er forskel fra barn til barn på, hvordan og hvor meget de har lyst til at blive inddraget, og hvad de kan aldersmæssigt. Til de mindre børn har vi visuelle materialer og for eksempel en stopknap, hvis man ikke har lyst til at tale længere.

– Nogle unge skriver selv på min computer, enten ved at svare på nogle spørgsmål, jeg har formuleret på forhånd, eller som noter. Så bliver det i deres sprog: ”Ya, jeg er vild med at gå til fodbold”. Nogle vil hellere sidde ved siden af mig og se, hvad jeg skriver ned, mens andre helst vil sidde over for mig. Uanset hvordan vi gør det, læser jeg altid op til sidst i mødet, hvad jeg har skrevet, og prøver at skrive det så tæt på deres sprog som muligt.

– Jeg har kollegaer, der arbejder med de yngre børn, som kan skrive referaterne direkte til barnet. For eksempel: ”I dag har jeg talt med din mor om, at det vil være godt, hvis du kom mere i børnehaven”. Så hvis barnet en dag søger aktindsigt, fremgår det, hvad vi talte om. De har også brugt det at skrive et børnebrev til børnene på forhånd om, hvorfor vi gerne vil komme og tale med dem.

– Jeg oplever, at det er kommet et meget større fokus, også ledelsesmæssigt, på skriftligheden hos os. Mette Larsen og Idamarie Leth har været her for at fortælle om de 9 skriftlighedsprincipper, så vi arbejder med at udvikle vores måde at skrive på. For tre år siden skrev jeg stadig ’ut’, i dag citerer jeg både mig selv – ”Sille siger: ...” – og den unge i mine referater. Men det kræver, at man lige tænker sig om, når man har været vant til at skrive på en bestemt måde i mange år.

barnet i den skriftlige dokumentation

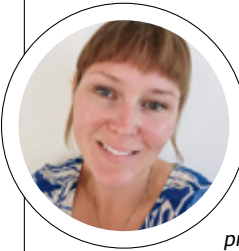
"Det øger de unges tillid til systemet"

Yasmin Ali, socialrådgiver,
Familierådgivningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen,
Odense Kommune. Arbejder med
unge fra 15-23 år.

– Hvis de unge har ressourcer og lyst til det, giver jeg dem computeren, så de får lov at skrive undervejs. Det er ikke mig, som sidder og skriver en masse vurderinger hen over hovedet på dem. Når de bliver hørt, anerkendt og medvirker i sagsbehandling, får de reelt en stemme. Det øger også deres tillid til systemet, fordi sagsarbejdet bliver mere transparent, og det giver færre konflikter og skaber mere bæredygtige løsninger.

– Der kan være udfordringer i, hvad jeg vurderer som vigtigt, og hvad de unge fokuserer på. Så siger jeg: "Nu skriver du, så tilføjer jeg, så mine synspunkter kommer med". Sidst på mødet har jeg altid et punkt, hvor vi gennemgår, hvad der er blevet skrevet, så der ikke er nogle misforståelser. Og jeg sender også altid en dagsorden ud inden et møde med et felt, hvor de kan komme med rettelser. Referatet af det seneste møde er skrevet ind i dagsordenen.

– Med barnets lov har vi ændret vores breve, så vi nu skriver til de unge i du-form, og vi bruger lang tid på at formulere vores faglige vurderinger, så de kan forstås af børn og unge.

"Jeg skriver altid mine journalnotater i du-form"

Heidi Marie Hansen,
handicapkoordinator, Borger-
service – Social og Beskæftigelse,
Allerød Kommune – en af
projektkommunerne i "Retten til
egen historie". Arbejder med unge fra
16 år, som har et handicap eller en diagnose som
ADHD, autisme eller angst.

– Min opgave er at forberede og støtte den unge i overgang til voksenlivet. Derfor arbejder vi i mit team både med den unges social- og beskæftigelsessag, så der er en helhedsorienteret sagsbehandling.

– Jeg både skriver og taler altid til den unge og inddrager i det omfang, den unges kognitive ressourcer er til det. Selvfølgelig har forældrene også en stemme og kender den unge rigtig godt, men for mig er det vigtigt, at den unge bliver klædt på til selv at kunne overtage dialogen efter sin 18 års-fødselsdag.

– Gennem projektet "Retten til egen historie" er vi blevet undervist i de 9 principper om skriftlighed, og det har skærpet mit fokus på at undgå fagsprog og forkortelser, på hvilke ord jeg bruger, hvem jeg skriver til, og hvorfor jeg skriver. Jeg prøver at undgå at bruge skærm til møderne for at være nærværende: Jeg tager skriftlige noter, som jeg forklarer den unge, at jeg skriver ind i handleplanen 'Min plan' efter mødet og sender til gennemlæsning. Nogle gange arbejder jeg også sammen med den unge om noterne, for eksempel på et større stykke papir.

– Jeg skriver altid mine journalnotater i du-form, og jeg sørger også for tydeligt at skrive, hvem der har sagt hvad, og hvem eller hvor jeg har eventuelle andre informationer fra. Jeg giver aldrig udtryk for 'synsninger' eller holdninger, men holder mig til observationer. Jeg skriver, hvad der retteligt er blevet sagt, så hvis der er forskellige oplevelser eller udfordringer, er det klargjort, hvem der mener hvad.

Vil du grine hele vejen til banken?

Som kunde i Lån & Spar er du en del af noget særligt. Lån & Spar er nemlig ejet af en række fagforeninger, som ønsker at give deres medlemmer særlige fordele, når de går i banken. Det er medlemmer som dig, og det er fordele, der er til at forstå. For eksempel får MedlemsKunder Danmarks højeste rente på deres lønkonto. Det betyder, at de i januar kunne glæde sig over at få udbetalt tæt på 150 mio. kr. i renter.

Sammen med din fagforening mener Lån & Spar nemlig, at det er kunderne, der skal grine hele vejen til banken – eller i det mindste trække på smilebåndet.

**Udnyt de fordele, der følger med dit medlemskab af
Dansk Socialrådgiverforening – bliv MedlemsKunde i dag.**

Gå ind på lsb.dk/ds eller ring 3378 1976.

Udstilling

Arbejdermuseet fejrer 125 år med tillidsrepræsentanter

I 1900 blev det danske arbejdsmarked forandret for altid. For første gang blev det anerkendt, at medarbejdere kunne vælge deres egen tillidsrepræsentant til at forhandle med arbejdsgiveren. Nu, 125 år senere, markerer Arbejdermuseet denne milepæl med særudstillingen "Godt arbejde! Tillidsrepræsentanter i 125 år".

Udstillingen sætter fokus på tillidsrepræsentantens betydning i både historisk og nutidigt perspektiv. Gennem personlige fortællinger, interaktive elementer og historisk materiale kan de besøgende følge udviklin-

gen af tillidsrepræsentanternes afgørende funktion i 'den danske model'.

"Uden de 25.000 tillidsrepræsentanter, der i dag varetager deres kollegers rettigheder, ville det danske arbejdsmarked se helt anderledes ud," siger Søren Bak-Jensen, direktør for Arbejdermuseet. "Udstillingen er en hyldest til alle dem, der med kollegernes tillid i ryggen tager ansvar for at sikre gode arbejdsforhold i Danmark. Og det er en opfordring til at tænke over, hvordan tillidsrepræsentantfunktionen skal udvikle sig i fremtiden."

Godt arbejde! Tillidsrepræsentanter i 125 år

Udstillingen er netop åbnet og kan ses et helt år frem til 26. marts 2026. Som medlem af Dansk Socialrådgiverforening har du + en anden voksen gæst gratis adgang til Arbejdermuseet i København. (Dansk Socialrådgiverforening har cirka 570 tillidsrepræsentanter).

Podcast

Har eksperterne fundet nøglen til bedre trivsel?

Brinkmanns briks
DR, P1
Varighed: 56 min.
Lyt med på dr.dk/lyd

Podcast

Træn din velfærd med compassion

af Velfærdsprofeten
Varighed: 39 min.
Lyt med, hvor du plejer at høre podcast

Podcast

Skærmtid

Genstart
DR, P1
Varighed: 30 min.
Lyt med på dr.dk/lyd

Podcast

Handler livet om at lære at dø?

Brinkmanns briks
DR, P1
Varighed: 57 min.
Lyt med på dr.dk/lyd

Tro på egne evner

Rasmus Meyer, som er forstander på Krogerup Højskole og leder af Trivselskommissionen, fortæller om, hvordan kommissionen er nået frem til sine 35 anbefalinger.

Han forklarer, hvorfor karakteregenskaber som tro på egne evner, vedholdenhed, selvregulering og ansvarsfølelse over for fællesskabet er vigtige for, at børn og unge kan trives. Svend Brinkmann supplerer med dyder som empati og tillid.

Professionel omsorg

Compassion i det professionelle arbejdsliv defineres som evnen til at rumme og være der for borgere, som har svære følelser eller befinder sig i vanskelige situationer. Men hvordan hænger træning i compassion sammen med stress, forråelse og udbrændthed? Hvad kan compassion tilbyde i en tid, hvor velfærdssektoren – og især den professionelle omsorg – er presset? Det giver eksperter nogle gode bud på.

Tidstyveri

Vi rører ved vores telefon cirka 2.617 gange dagligt. Skriver, tjekker, læser, scroller. Men over halvdelen af os ville ønske, vi kunne lade være. For tiden går fra øjenkontakt, en færdiglæst bog, leg, nærvær og fordybelse. Forfatter til bogen "Kig op" fortæller, hvordan mobilen gik fra at være et praktisk hjælpemiddel til en dårlig vane, som stjæler alt for meget tid fra et gennemsnitsliv på 30.000 døgn.

Sjælesorg

Det er sundt, at vi ikke går rundt og tænker over døden hver dag. Men hvad sker der med os, når livet slår knuder, og vi pludselig en dag ligger på et hospice og venter på døden? Det ved hospicepræst og lektor i sjælesorg, Ole Raakjær, fordi han har talt med folk i den situation i 25 år. Og så er han præst og ikke psykolog, for der er ingen, der skal udvikle sig selv, når de skal dø, siger han.

"Jeg frygter, at alvoren først går op for borgerne, når det er for sent"

Laura T. Trolle

Socialrådgiver og tillidsrepræsentant-suppleant, Ydelsescenteret, Job og Velfærd, Aalborg Kommune.

Fortalt til Susan Paulsen
Foto: Cathrine Ertmann

JEG STÅR I en situation, hvor jeg på baggrund af kontanthjælpsreformen, skal informere borgere om, at de får færre penge. Jeg har samtaler med aktivitetsparate borgere, der mister fra 1.000 til 7.000 kroner om måneden.

Eksempelvis en kvinde med anden etnisk baggrund med fem børn – hun er enlig mor og mister halvdelen af sin ydelse. Eller adopterede borgere, som også rammes af kontanthjælpsreformens nye lave ydelser, hvis de er kommet til Danmark efter 1968. Nu har beskæftigelsesministeren lovet at undtage denne gruppe, men det hjælper jo ikke alle de andre.

Jeg oplever, at mange borgere ikke forstår, at det er politisk bestemt. De tror, at det er os i kommunen, der tager pengene fra dem. Det skaber frustration, og konfliktniveauet er allerede steget. Vi socialrådgivere står i et krydspres, hvor vi skal forklare en lovgivning, som ikke giver mening ud fra et fagligt perspektiv.

Vi ved, at fattigdom gør det sværere at få mennesker tættere på arbejdsmarkedet. Hvis man ikke har styr på sin økonomi eller bolig, så bliver alt det med at komme tættere på arbejdsmarkedet sat på pause.

Jeg opfordrer mine borgere til at finde en billigere bolig, hvilket er svært. Enlige, unge mænd kan overveje at flytte sammen i en lejlighed. Andre borgere risikerer at skulle gældsætte sig, fordi mange af dem bliver nødt til at optage lån til depositum til et nyt lejemål. I yderste konsekvens risikerer vi, at flere bliver hjemløse.

På trods af vores arbejde med at vejlede borgerne og forebygge de værste konsekvenser, frygter jeg, at alvoren først går op for borgerne, når det er for sent. At vi står og skal slukke ildebrande, når borgerne rammes af de første reducerede udbetalinger i begyndelsen af august. Her er jeg og alle mine kolleger kaldt på job på trods af ferietid – i håb om at undgå kaos.

KONTAKT

Dansk Socialrådgiverforening

Hvis du har brug for hjælp, så ring til Medlemsservice på 70 10 10 99.

Telefonerne er åbne:

Mandag, tirsdag,
torsdag og fredag: 9.00 - 15.00
Onsdag: 9.00 - 17.00

Du kan også kontakte
Medlemservice på
ds@socialraadgiverne.dk

Dansk Socialrådgiverforening
er landsdækkende og har adresser
følgende steder:

- Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B,
1253 København K
- Dansk Socialrådgiverforening
Dusager 16
8200 Aarhus N
- Dansk Socialrådgiverforening
Hadsundvej 184 B
Postboks 764, 9000 Ålborg
- Dansk Socialrådgiverforening
Vesterballevej 3A, Snoghøj
7000 Fredericia
- Dansk Socialrådgiverforening
Lumbyvej 11, opgang C, 2th.
Postboks 249, 5100 Odense C
- Dansk Socialrådgiverforening
Langebjerg 1, Trekroner
4000 Roskilde

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN (Jobformidling)

FTF-A (hovedkontor)
Snorregade 15, Boks 220
0900 København C
Tlf: 70 13 13 12

PENSIONS-KASSEN PKA

Administration
Tuborg Boulevard 3, 2900 Hellerup
Tlf: 39 45 45 40

For øvrige kontaktoplysninger
henvises til hjemmesiden
socialraadgiverne.dk
Se under "Om DS".

KALENDER

Tilmeld dig og læs mere om arrangementerne – og se flere – på socialraadgiverne.dk/kalender. En række medlemsmøder bliver holdt online via Microsoft Teams eller som webinarer. Du får sendt et link ved tilmelding.

APRIL

7. april, webinar

Er du landet godt i dit nye job?
Mød Marco Andreassen, der er
ved at være landet godt i sit første
job efter en turbulent start.

7. april, Odense

Seniorer mødes til frokost på
Storms Pakhus kl. 12-14.

10. april, Aalborg

Seniorer mødes til kaffe-træf på
Café På Fjorden kl. 14-16.

22. april, Aarhus

29. april, Aalborg

Hvad er vold, og hvordan kan du
som socialrådgiver arbejde med
det? Fyraftensmøde.

23. april, København

Region Øst holder løncafé: Bliv
klogere på, hvor din løn kommer
fra, og hvordan den er bygget op.

29. april, Aarhus

Frokosttræf for seniorer på Café
Folkestedet kl. 12-14.

MAJ

1. maj, Odense

DS inviterer medlemmer og
studerende i SDS til 1. maj-mor-
genmad kl. 10-12 sammen med
kolleger fra BUPL og SL.

5. maj, Odense

Seniorer mødes til frokost på
Storms Pakhus kl. 12-14.

8. maj, Aalborg

Seniorer mødes til kaffe-træf på
Café På Fjorden kl. 14-16.

17. maj, Odense

Jura Brush-Up med SDS: Bliv
skarpere på forvaltningsret,
barnets lov og beskæftigelses-
området.

20. maj, Roskilde

21. maj, Roskilde

Region Øst: Faglig fællesskabsdag
med aktuelle oplæg og debatter,
der både favner det fælles og det
fagspecifikke.

Dyssegården er et nonprofit psykiatrisk
børne- og ungehjem med vores egen
interne skole, der tilbyder følgende:

- Skemalagte aktiviteter i skole og afdeling
- Et roligt og overskueligt miljø med en
daglig rutine og forudsigelighed,
herunder fast genkendeligt personale
- Et skole- og dagbehandlingstilbud, hvor
der altid er deltagende voksne, som
har fokus på et miljø fri for mobning
- Morgenmad og frokost hver dag
- Individuelle psykologsamtaler
- Ugentlige gruppesamtaler

Alle børn og unge, der er indskrevet
i vores dagbehandlingstilbud, findes
i Dyssegårdens målgruppe, som du kan
læse mere om på www.dyssegaarden.dk.

”De har tid. De giver omsorg.
De giver plads til dig -
selv når du har det dårligt.”
- Tidligere beboer på Dyssegården

Avderødvej 32A, 2980 Kokkedal
dyssegaarden@dyssegaarden.dk
+45 48 20 78 00

KALENDER

Tilmeld dig og læs mere om arrangementerne – og se flere – på socialraadgiverne.dk/kalender.

En række medlemsmøder bliver holdt online via Microsoft Teams eller som webinarer. Du får sendt et link ved tilmelding.

22. maj, webinar

Faggruppen Handicap: Politisk status på handicapområdet med Lotte Rod, socialordfører for de Radikale og forkvinde Signe Færch samt generalforsamling.

23. maj, online

Tilmeld dig og dine kollegaer til Quiz og Bobler og kæmp om "Den gyldne samfundshjælper", som lige nu står i København hos sidste års vinder "Team Østkyst".

23. maj, København

Faggruppen Hjemløse inviterer til åbent bestyrelsesmøde.

27. maj, webinar

Jura brush-up målrettet praktiskere med lektor i jura fra UCL, Kristina Bøgelund.

27. maj, Aarhus

Frokosttræf for seniorer på Café Folkestedet kl. 12-14.

JUNI-NOVEMBER

2. juni, Odense

Seniorer mødes til frokost på Storms Pakhus kl. 12-14.

10.-12. juni, Vejle

TR-grunduddannelse hold 2503.

12. juni, Aalborg

Seniorer mødes til kaffe-træf på Café På Fjorden kl. 14-16.

21. august, København

Faggruppen Hjemløse inviterer til åbent bestyrelsesmøde.

26. september, Fredericia

Faglig Fællesskabsdag i DS Region Syd med faglige indslag og godt selskab.

11.-12. november, Nyborg

Socialrådgiverdage 2025 – to dages fagfestival.

Tæt på naturen, nær byen

Gyngemosehus er et specialiseret botilbud for voksne med autisme, OCD og krydsdiagnoser

læs mere her
www.gyngemosehus.dk

NARRATIVEPERSPEKTIVER

anne@narrativeperspektiver.dk

Østerbrogade 29 3sal
2100 København Ø
tlf 22160065

INTENSIVT NARRATIVT SAMTALEKURSUS FORÅR 2025

NARRATIV SAMTALEPRAKSIS BASIC - INTENSIVT TRÆNING

Kursus • 5 dage • 24-28 Marts 2025 • København • Pris: 6.900,00 kr.
Underviser: Cand. psych. Anne Saxtorph

ALLAN WADE OG SHELLY DEAN - CANADA

RESPONSBASERET PRAKSIS IFT VOLD OG OVERGREB - FOR KENDERE

2 hele dage • 26-27 Maj 2025 • København • Pris: 4.600 kr.
Responsbaseret praksistid for norder og praksissultne der vil mere.

RESPONSBASERET UDDANNELSE 1. ÅR - FÅ PLADSER TILBAGE

FOKUS PÅ RESPONSBASERET & NARRATIV SAMTALEPRAKSIS

Uddannelse • 12 dage • Start 26-27 Maj 2025 • pris: 30.500 kr.
Undervisere: Anne Saxtorph, Louise Østergård, Anne Albinus, Bushra Hanif.

TAVLEBRUG - VISUELLE GREB - ÅRHUS

NÅR TAVLEN GØR FORSKELLEN FOR DIT ARBEJDE MED ANDRE MENNESKER

Kursus • 1 dag • 3 Nov. 2025 • København • Pris: 1.750 Kr.
Underviser: Cand. Psych. Anne Saxtorph

NARRATIV TRAUMEBEHANDLING - NÅR VÆRDIGHED KALDER

NÅR FLASHBACK & AKUTTE KRISER KRÆVER FAGLIGT KVALIFICERET TILTAG

Kursus • 2 dage • 18-19. Nov. 2025 • København • Pris: 5.200 kr.
Undervisere: Cand. Psych. Anne Saxtorph

TAVLEBRUG - DET VISUELLE UDSYN

NÅR TAVLEN GØR FORSKELLEN FOR DIT ARBEJDE MED ANDRE MENNESKER

Kursus • 1 dag • 28 Nov. 2025 • København • Pris: 1.750 Kr.
Underviser: Cand. Psych. Anne Saxtorph

narrativeperspektiver.dk

Står I med et menneske med en særlig kompleks problemstilling, hvor I leder efter en ny vej?

Med mere end 30 års erfaring er det måske os, der skal hjælpe med at finde en ny retning.

Den Sociale Udviklingsfond er en non-profit almennyttig fond med speciale i individuelt tilpassede løsninger.

Få mere at vide på: www.suf.dk

SUF
DEN SOCIALE UDVIKLINGSFOND

Et sted at lære at leve

Botilbud - Dagtilbud - STU - LAB og §103/104

Fonden Ørnehøj er en non-profit socialøkonomisk virksomhed beliggende ved Bakkebølle Strand, 8 km. udenfor Vordingborg på Sydsjælland, i et dejligt naturområde med adgang til privat strand og egen park.

Fonden Ørnehøj - Ørnehøjgårdsvej 11, 4760 Vordingborg
Tlf.: 5531 2500 - Email: info@ornehoj.dk - www.ornehoj.dk

Se, hvad vi tilbyder på feriekolonien.dk

Mangler I aflastning/støtteophold for børn og unge, som bor hjemme eller er i plejefamilie? – Stenbjerg Feriekoloni er svaret.

Stenbjerg Feriekoloni er et fristed og en aktivitetslejr, hvor børn og unge, der bor hjemme, er anbragt i plejefamilier eller på socialpædagogiske børne- og ungehjem, kan tage på ferie- eller weekendophold. Sådan et afbræk fra hverdagen giver ny energi til både børn, unge og deres familier.

Vores uddannede og nærværende pædagogiske personale sikrer, at alle får en tryk og positiv oplevelse i vores naturskønne omgivelser beliggende mellem Kolding og Fredericia – omgivet af skov og tæt på fjorden.

Visitation +45 24 37 45 53 • knc@opholdssteder.dk

Omvendt Familiepleje – Anbringelse i eget hjem

Omvendt Familiepleje tilbyder bl.a.:

- ✓ 24/7-indsatser i eget hjem
- ✓ Også akut

Videreudvikle med og metodehjælp
til forældre og børn i eget hjem:

- ✓ Indsats hos spædbarnsforældre med henblik på at reetablere og udvikle forældrekompetence i eget hjem
- ✓ Indsats i eget hjem med henblik på at styrke forældre og børn med autisme, skoleudfordringer etc.

Kontakt os gerne, hvis du vil høre mere om vores terapeutiske indsatser og metode. Vi holder gerne et gratis oplæg om Omvendt Familiepleje-metoden – evt. med deltagende familier.

John Falkenberg, Klinisk psykolog
Mobil: +45 2097 0430 / Mail: psykologfalkenberg@gmail.com / Web: www.omvendtfamiliepleje.dk